AUG - 7 1956
AUG 14 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7687.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
SATURDAY, AUGUST 4, 1956

LATVIJA

AMERIKĀ
62./495. n-rs
SESTDIEN, 1956. GADA 4. AUGUSTĀ
6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

Sakarā ar notikumiem Suecā - angļi iesauc rezervistus

MAZIE „TALCINIEKI" KVIEŠU LAUKĀ

Lauksaimniecībās sācies pļaujas laiks. Daudziem latviešu farmeriem Kanadā draugi un radi no pilsētām nedēļas nogalēs dodas palīgā, jo šajā laikā katra piepalīdzīga roka ir noderīga. Līdz ar lielajiem talciniekiem uz latviešu pagastu no Toronto devies arī Imants Saksons un viņa draudzene; ar kviešu druvu un zeltītajām vārpām pilsētniekus „iepazīstina" mājas uzraugs Kriksis.
J. Līgeŗa uzņēmums.

DALLESS MĒĢINA AIZBAIDĪT KAŖA RĒGUS

SASAUKS STARPTAUTISKU KONFERENCI SUECAS KANĀĻA JAUTĀJUMA APSPRIEŠANAI

Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless atrunā Angliju un Franciju no militāras varas lietošanas Suecas atgūšanai.

Londonā. — Pēc gaŗākas apspriedes ar prezidentu Eizenhaueru Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless nedēļas vidū ieradās no Vašingtonas Londonā, lai personiski pārrunātu Suecas kanāļa jautājumu ar Anglijas un Francijas ārlietu ministriem.

Pirms Dallesa ierašanās Francijas un Anglijas ārlietu ministru sarunas bija uzņēmušas ļoti strauju gaitu. Kā Anglija, tā arī Francija jau bija gandrīz gatavas sūtīt kaŗaspēku uz Ēģipti, lai Suecas kanāļa joslu atgūtu ar militārās varas palīdzību. Šeit jāaizrāda, ka Francija nav tik daudz ieinteresēta Suecas kanāļa atgūšanā, kā gaida izdevīgu brīdi, lai atspēlētos Naseram par Alžīrijas nacionālistu nemiernieku atbalstīšanu Ziemeļafrikā. Anglija turpretim ir ieinteresēta tieši Suecas kanālī, jo pa to plūst angļu rūpniecības dzīvības sula — Vidējo Austrumu nafta.

Anglija nemaz nemēģina noliegt, ka varbūtēja kuģniecības apturēšana Suecas kanālī būtu drausmīgs trieciens Anglijas rūpniecībai. Lai no šāda trieciena izvairītos, ziņo angļu admirālitāte, kanāļa abos galos katram gadījumam sakoncentrētas spēcīgas angļu kaŗa flotes vienības.

Uz to Aleksandrijā kādā runā atbildēja Ēģiptes prezidents Nasers, kas deklarēja, ka mēģinājumam Suecu atņemt ar varu Ēģipte pretosies visiem spēkiem.

Sav. Valstu ārlietu ministram Dallesam ierodoties Londonā, lai izklāstītu ASV valdības viedokli, Suecas kanāļa nacionālizācijas jautājumā, trīs Rietumu lielvalstu ārlietu ministru sarunas no tūlītējas Suecas kanāļa joslas invāzijas ievirzījās diplomātiskās sliedēs.

Rezultātā Sav. Valstu, Anglijas un Francijas ārlietu ministri nolēma sasaukt starptautisku konferenci, uz ko aicinātu arī Padomju Savienību un Ēģipti, lai izstrādātu plānus par Suecas kanāļa nodošanu starptautiskai pārraudzībai.

Londonas diplomātiskās aprindas pārliecinātas, ka starptautiskas konferences priekšlikums ir stipri mazinājis tūlītēja kaŗa briesmas Vidējos Austrumos; tās, bez šaubām būtu draudējušas, ja Anglija un Francija turpinātu sarunas par Suecas kanāļa atgūšanu ar militāras varas palīdzību. Cik zināms, ārlietu ministri Dalless, Pinē un Lloids, klātesot Anglijas ministru prezidentam Idenam, vienojušies militāru varu lietot vienīgi tad, ja neatliek nekādas citas izejas.

Labi informētas aprindas Londonā šai sakarā paskaidro, ka militārās varas lietošana pret Ēģipti Suecas kanāļa atgūšanai sagaidāma tikai tad, ja Ēģipte sāks izrādīt naidīgu izturēšanos pret Anglijas vai Francijas kuģiem.

Spriežot pēc pēdējām ziņām, kas pienākušas no Londonas, starptautisko konferenci Suecas kanāļa nacionālizācijas pārrunām paredzēts sasaukt jau vistuvākajā nākotnē, iespējams pat jau šī mēneša vidū.

ANGLIJA NERVOZĒ

MILITĀRI DROŠĪBAS SOĻI STĀVOKĻA NODROŠINĀŠANAI VIDĒJOS AUSTRUMOS

Londonā. — Anglija ziņoja saviem 5700 pilsoņiem Ēģiptē, lai viņi izvācas no turienes, un ASV ārlietu ministrija brīdināja 1500 amerikāņus, kas atrodas Ēģiptē, lai viņi būtu ciešā saskarē ar ASV sūtniecību nolūkā izsargāties no nemieriem, kas būtu vērsti pret rietumniekiem.

Anglijas parlamentā ministru prezidents Idens 2. augustā ziņoja, ka Anglija ir atzinusi par nepieciešamu „ķerties pie dažiem militāra rakstura aizsardzības līdzekļiem. Tas notiek, lai stiprinātu mūsu stāvokli Vidusjūras austrumdaļā un sakarā ar katru situāciju, kas varētu rasties."

Minētajos militāros līdzekļos ietelp „zināms skaits jūras, sauszemes armijas un gaisa spēku vienību," kas tiek sūtītas no Anglijas, un rezervistu iesaukšana ierobežotā skaitā.

Francija deva rīkojumu 20 kaŗa kuģu flotei ar kaujas kuģi Jean Bartū priekšgalā būt gatavai doties „nezināmā virzienā," domājams, lai pastiprinātu kaujas gatavībā esošo angļu Vidusjūras floti. United Press ziņo, ka franču flotei pavēlēts doties ceļā.

TIBETIEŠI CĪŅU TURPINA

Indijas komūnisti žēlojas, ka Indijā sācies personības kulta laiks

Kamēr Vidējo Austrumu drāmā jaunā varoņa lomu izvēlējies Ēģiptes prezidents Nasers, Tālajos Austrumos sevi arvien nepopulārāku cenšas padarīt komūnistu Ķīna. Lieki aizrādīt, ka šai virzienā komūnistiem ir nenoliedzami dotumi. Tas jo sevišķi sakāms par Pekingas pašreizējām attieksmēm ar Tibetu, komūnistu Ķīnas koloniju, un Burmu, ar ko komūnistiem līdz šim bija visai draudzīga sadzīve.

Lai gan pašu komūnistu informācija šai laukā ir ļoti skopa, ziņas, kas sasniedz Indiju, Kašmiru un Pakistānu, vēstī, ka budistu Tibetā komūnistu Ķīna izcīna īstu koloniju kaŗu ar tibetiešu partizāniem. Reizēm uzliesmodams, partizānu kaŗš Tibetā ir plēnējis jau kopš 1950. gada komūnistu invāzijas. Strauja partizānu darbības paplašināšanās sākās šī gada vēlā pavasarī. Marta mēnesī Tibetas austrumu daļā, budistu priesteŗu vadīti, tibetiešu partizāni kādā pārsteiguma uzbrukumā iznīcināja 850 vīru lielu ķīniešu garnizonu. Ar to pietika, lai aizdedzinātu patriotisma dzirksti visā Tibetā. Sākās pārdroši tibetiešu partizānu uzbrukumi, bet sekoja komūnistu atriebība. Ķīniešu lidmašīnas uzlidoja tibetiešu pilsētām un ciemiem. Dalai Lamas brālis, tagad komūnistu Ķīnas cietumnieks, šai sakarā bija žēlojies Indijas ministru prezidentam Nēru, ka lidmašīnu uzbrukuma laikā vienā pilsētā vien nogalināti 4000 iedzīvotāju. Un rezultātā — **naids pret komūnistu Ķīnu ir sasniedzis vēl nebijušus augstumus.**

Budistu priesteŗi kļūst ģenerāļi, lauksaimnieki un aitu gani kļūst partizāni — Tibeta cīnās...

Viens no tibetiešu partizānu efektīgākajiem „ieročiem" ir Tibetas kalnainā zeme. Partizāni uzbrūk un pazūd... tiek iznīcināti ķīniešu apgādes konvoji, smagus zaudējumus cieš ķīniešu armijas izlūkpatruļas, kas iekrīt partizānu slazdos, kā arī nelielie ķīniešu garnizoni, kas izkaisīti pa visu Tibetu. Padomju Savienībā ražotie komūnistu Ķīnas tanki Tibetas partizāniem tomēr vēl nav pa spēkam. Un tanki nepārtraukti patrulē pa Tibetas galvaspilsētas Lhasas ielām.

Par savu līdz šim lielāko panākumu Tibetas partizāni ieskata galvenā apgādes ceļa iznīcināšanu starp Tibetu un komūnistu Ķīnu. Tibetas robežās partizāniem izdevies uzspridzināt visus šī ceļa tiltus, līdz ar to ārkārtīgi apgrūtinot un sadārdzinot komūnistu transportu. Bez tam, uzspridzināto tiltu dēļ ķīniešu apgādes palielinātie konvoji sagādā lielisku laupījumu tibetiešu partizānu pārsteigumu uzbrukumiem.

Tibetas partizāni ne tikai cīnās, viņi sauc arī pēc palīdzības, griežoties pie lielā taisnības aizstāvja un pretkoloniālisma politikas sludinātāja Indijas ministru prezid. Nēru. Pēdējais līdz šim ir pratis atrast asus vārdus Rietumu koloniālisma kritizēšanai. Bet par Tibetas iekaŗošanu, komūnistu veida koloniālizāciju, Indijas ministru prezidents tikai klusē.

Bet neklusē Nēru opozicionāri. Rietumu diplomātiskie novērotāji ziņo no Jaundelhi, ka Indijas ministru prezidents pēdējā laikā tiekot asi kritizēts plašās Indijas politiskās aprindās, jo sevišķi savas autokratiskās nostājas dēļ. Svarīgākos jautājumus Nēru labprāt izlemjot viens pats, apejot kabinetu. Indijas prese, kas Nēru kritizē tikai visretākos gadījumos, tagad sākusi aizrādīt, ka Nēru ir vienlaicīgi Indijas ministru prezidents, ārlietu ministrs, pagaidu finanču ministrs, plānošanas komisijas prsēdis un atomenerģijas komisijas priekšsēdis. Indijas komūnisti žēlojas, ka Indijā tagad sācies personības kulta laikmets.

ĶĪNAS KOMŪNISTU INVĀZIJA BURMĀ

Šoreiz komūnisti gatavojas uz palikšanu

Turēdamies pie komūnistu pamatprincipiem, šī gada 31. jūlijā komūnistu Ķīnas armijas vienības pārgāja Burmas robežu, ielaužoties Burmas territorijā, vietām pat līdz 60 jūdzēm dziļi, apdraudot ne tikai Burmas neatkarību, bet līdz ar to Tālo Austrumu un visas pasaules mieru.

Ziņas, kas sasniegušas galvaspilsētu Rangunu, vēstī, ka komūnisti pārgājuši Burmas robežu 500 jūdžu gaŗā puslokā, starp Putao, valsts ziemeļu smaili, līdz Kunlongai pie Salvīnas upes, dienvidos no Otrā pasaules kaŗa laikā slavenā Burmas ceļa uz Ķīnu.

Ķīnas komūnistu pagaidu invāzijas Burmā nav nekas jauns. Lai gan abu valstu starpā pastāv ārēji draudzīgas attieksmes, ķīniešu kaŗaspēks, bieži vien nespēdams saskatīt robežu, pastaigājas Burmas territorijā. Burma šādos gadījumos mazliet paprotestē, un ķīnieši iet mājās. Bet šoreiz ķīnieši vairs negrib mājās iet, un tas, protams, uztrauc Burmas valdību. Tiklīdz noskaidrojās, ka šoreiz ķīnieši Burmā gatavojas uz palikšanu, pēdējās ministru prezidents Ba Sve sasauca ārkārtēju ministru kabineta sēdi jautājuma pārrunāšanai. Kabineta sēdē piedalījās arī Burmas militārā vadība. Sēdē nolēma, ka komūnistu Ķīnas valdībai tiks iesniegts protests, sakarā ar Burmas robežas pāriešanu un tās drošības apdraudēšanu...

PĪRSONS IETEIC NEPĀRSPĪLĒT

Otavā. — Iztirzājot vispārējo ārpolītisko stāvokli Kanadas parlamentā, ārlietu ministrs Pīrsons aicināja nepārspīlēt invāzijas nopietnību Burmā. (Jaundelhi saņemtas ziņas, ka pēc vietējā rakstura cīņām ar Burmas armijas vienībām Ķīnas komūnistu kaŗaspēks okupējis 1000 kvadrātjūdžu lielu Burmas territoriju). Ārlietu ministrs aizrādīja, ka apkārtnē, kur augšminētā komūnistu invāzija notikusi, Burmas un komūnistu Ķīnas robežas neesot skaidri noteiktas un ka šo neskaidrību rezultātā noticis nepatīkamais starpgadījums.

Disputs robežapgabalu dēļ abu valstu starpā esot sācies jau tais laikos, kad komūnisti vēl neesot bijuši pie varas. Otrkārt, šis neesot pirmais robežstarpgadījums. Visi pārējie līdz šim beigušies laimīgi. Pīrsons izteica cerību, ka tagadējā invāzija nav nopietnāka par iepriekšējām, jo sevišķi ievērojot faktu, ka abu valstu starpā pastāv līgums savstarpēja respekta un territoriālo robežu ievērošanai.

REVOLŪCIJA HONDŪRASĀ

VALDĪBAI OPOZICIJĀ ESOŠĀS LIBERĀĻU PARTIJAS ATBALSTĪTĀJI CIEŠ SMAGUS ZAUDĒJUMUS ASIŅAINĀ, BET NESEKMĪGĀ REVOLŪCIJĀ

Gvatemalas Sitijā. — Politiskā rūgšana, kas Hondūrasā ilga jau vairākus mēnešus, šī gada 1. augustā izvērtās atklātā revolūcijā, kuras īslaicīgais mūžs tomēr prasīja daudz dzīvību kā revolūcionāru, tā arī valdības atbalstītāju starpā.

Ārzemju prese pirmās ziņas par revolūcijas sākumu un tās asiņaino gaitu saņēma no Hondūras policijas priekšnieka ģen. Nedas. Pēdējais zināja stāstīt, ka revolūcionāri, valdībai opozicijā esošās liberāļu partijas atbalstītāji, 1. augusta agrā rīta stundā ar dažu nodevīgu armijas virsnieku palīdzību ieņēmuši kādas kazarmas. Pēc vairāku stundu asiņainas cīņas, kuŗas laikā abas puses cietušas smagus zaudējumus, policijai un valdībai lojālām armijas vienībām kazarmas izdevies atgūt, vai nu nogalinot, vai sagūstot liberāļu revolūcionārus.

ŠĶĒRSĀM PĀRI KANADAI

20. g. v. Sirleja Kembele otro reizi nesekmīgi mēģināja pārpeldēt Ontario ezeru. Pagājušā gadā viņa uzdeva cīņu 3 jūdzes no Toronto krasta, šogad meitenei pietrūka spēka tikai 1 jūdzes veikšanai. Sirleja satriekta paziņojusi, ka vairāk nekad nepeldēšot šo distanci.

Norsbejā kāds zivju uzraugs nesen noķēris 11 mārc. smagu paiku — mūsu līdaku pasugas zivi, kuŗas vēderā atradis - divus aprītus minkus.

Kā ziņo Kanadas aizsardzības ministrs Hovs, divas firmas — Avro Aircraft Ltd. un Orenda Engins Ltd. iepirkušas no valdības materiālus 18 milj. dol. vērtībā, RCAF gaisa spēku — iznīcinātāju un bumbvedēju būvei un labošanai. Līgums slēgts uz 10 gadiem.

Trīs kanadiešu lidotāji, 19, 20 un 23 gadu veci jaunekļi, šais dienās atgriezās mājās no Melvila salas Arktiskajā apgabalā, kur bija pavadījuši 2 ar pus mēnešus pilnīgi izolēti — tikai vilku, ledus lāču, polārlapsu un „Maskavas Mollijas" — Pad. Savienības raidītāja spīkeres, sabiedrībā, kas katru dienu raidījusi saldus vārdus un maigu mūziku Kanadas kaŗavīru „uzjautrināšanai."

PRASA PIELAIST NOVĒROTĀJUS POZNAŅAS PROCESĀ

ASV Strādnieku aizsardzības līgas vadība griezusies pie Polijas valdības ar prasību pielaist Poznaņas procesā, kad tiesās apcietinātos 28. jūlija nemierniekus, pielaist tajā Līgas juridiskās komisijas pārstāvjus kā novērotājus.

Komisijā paredzēts AFT juriskonsults A. Goldbergs, Tirdzniecības min. bij. juriskonsults Dikermans, transp. rūpn. pārst. Hills u. c.

Šī komisija prasa, lai Poznaņas brīvības cīnītājus netiesātu speciālā, bet gan parastā komūnistiskās Polijas tiesa, kuŗā varētu piedalīties novērotāji no visām nācijām.

KREMĻA VARENIE BRAUKĀ APKĀRT PA ĀRZEMĒM

Anglijas karaliene pieņēmusi komūnisti Furcevu

Anglijas diplomātiskās aprindas atzīst par ļoti zīmīgiem Padomju Savienības varas vīru biežos braucienus ārpus Padomju Savienības robežām. Staļina laikā krievi parasti no mājām ārā nerādījās. Tagad, turpretim, viņi dauzās apkārt pa visu pasauli.

Tā, piemēram, tiklīdz Polijas nemieri bija mazliet apklusuši, uz Poliju aizsteidzās Bulgāņins, aizsardzības ministra Žukova pavadīts. Varšavas poļiem tika skaidri pateikts, ka jaunās brīvības devas turpmāk būs stingri vien jāierobežo.

Jau daudz atbildīgāks uzdevums tika uzticēts Padomju Savienības tirdzniecības ministram Mikojanam, kas devās uz Budapeštu, lai no pienākumiem atbrīvotu stūrgalvīgo Rākoši, kas vēl vienmēr pastāvēja, ka Staļins bijis labs un Tito slikts. No Ungārijas Mikojans steidzās uz Dienvidslaviju, lai paziņotu maršalam Tito par notikušajām pārmaiņām Ungārijā.

Lielu uzmanību Padomju Savienība pēdējā laikā ir veltījusi Anglijai. Vispirms Angliju apmeklēja Maļenkovs, pēc tam Bulgāņins un Chruščevs, kas nokaitināja angļu sociālistus, un tagad Katrīna Furceva, vienīgā sieviete Padomju Savienības Augstākās padomes prezidijā. Furceva Anglijā sastapās pat ar karalieni Elizabeti un mēģināja pielabināties saniknotajiem sociālistiem. No Maskavas līdz Sverdlovskai aizbrauca pats Chruščevs, kur, uzrunājot 200.000 lauksaimniekus, viņš nestāstīja vis par neizdevušos lauksaimniecības programmu, bet piekodināja visiem būt možiem un uzmanīties no ienaidnieku mēģinājumiem sašķelt pasaules komūnistu labās attieksmes.

Rietumos Padomju Savienības augstāko valdības pārstāvju biežo sirošanu izskaidro ar faktu, ka Maskavai ir ļoti grūti komūnistiem citās valstīs izskaidrot, kur velkama līnija starp jauno brīvību, kas tagad tiek visiem solīta, un veco komūnistu disciplīnu, ko Maskava visiem spēkiem mēģina saglabāt.

Taču gaiss Rietumu komūnistu partijās ar „kollektīvas vadības" taisnošanos ir sabiezināts, kāpēc maz ticams, ka Kremlim izdosies disciplīnu saglābt.

ASIŅAINO CĪŅU ATSKAŅAS

Polijas komūnisti grib „laboties"

30. jūlijā Varšavā beidzās poļu kompartijas CK plenārsēde, kas ilga 10 dienas.

Pieņemts valdības galvas Cirankēviča ieteiktais ārkārtējais divgadu plāns, kuŗā paredzēts uzlabot iedzīvotāju materiālo stāvokli.

Strādniekiem apsolīts paaugstināt „reālo" darba algu par 30 proc., izstrādes normas kāpinot tikai tanī gadījumā, ja techniskie uzlabojumi to prasītu.

Polītbirojā, kas tagad papildināts, būs reprezentēti kā Staļina metožu atzinēji ar Novaku priekšgalā, tā arī „progresīvā" spārna pārstāvji ar Cirankēviču. Centru pārstāvēs Ohabs.

Turpmāk paredzēts „paplašināt" arī sīko uzņēmēju un privāto amatnieku tiesības. Tanī pašā laikā polītiskās policijas, kas nebūs vairs patstāvīga ministrija, „tiesības ierobežos." CK lēmumā apsolīta arī „demokratizācijas" paplašināšana.

No kompetentiem avotiem ziņo, ka dažas rezolūcijas pieņemtas, nerēķinoties ar Bulgāņina, kas Varšavā pavadīja 8 dienas, ieteikumiem.

Tas nozīmē, ka Polijas komūnisti sapratuši sava stāvokļa nopietnību. Lai mēģinātu mazināt tautas pretestību un naidu pret iekārtu, tiek pieņemtas rezolūcijas, kuŗām ir tikai propagandas vērtība, jo tās īstenot nav un nebūs komūnistu spēkos, ja tie grib paturēt varmācības iekārtu.

CHRUŠČEVS AIZSTĀV ĒĢIPTI

KREMLIS NEESOT IEINTERESĒTS MILITĀRA KONFLIKTA IZRAISĪŠANĀ

Padomju Savienības komūnistu partijas pirmais sekretārs Chruščevs, aizstāvēdams Ēģipti, deklarē, ka pēdējās valdība ir rīkojusies pilnīgi legāli, nacionālizēdama Suecas kanāļa sabiedrību.

Londonā. — Trīs Rietumu lielvalstu ārlietu ministru konferencē Londonā šīs nedēļas vidū lielu interesi izraisīja Padomju Savienības komūnistu partijas pirmā sekretāra Chruščeva runa Maskavā, kur pēdējais vispirms aizstāvēja Ēģiptes intereses, otrkārt, aicināja Rietumus nepārsteigties ar militārās akcijas uzsākšanu pret Ēģipti, un, treškārt, necēla nekādu iebildumu pret Suecas kanāļa nonākšanu starptautiskas pārraudzības rokās. No Chruščeva runas neparasti mierīgā un apsvērtā toņa Rietumu diplomāti secina, ka pašreizējos apstākļos Maskava nav ieinteresēta militāra konflikta izraisīšanā Vidējos Austrumos. Bez tam Padomju Savienība, tāpat kā Rietumi, baidās no Suecas kanāļa aizsprostošanas un šoreiz patiesi gatavojas nopietni sadarboties, lai no tā izvairītos. Nacionālizējot Suecas kanāļa sabiedrību, Ēģiptes prezidents Nasers garantēja navigācijas brīvību visiem kuģiem. Anglija, Francija un arī Sav. Valstis tomēr uz Nasera vārdiem vien negrib paļauties un ir nolēmušas turpināt cīņu par Suecas kanāļa nodošanu starptautiskai pārraudzībai.

„NASERS - ĀRPRĀTĪGS"

30. jūlijā Jeruzālemē uztverts kādas nezināmas stacijas radio raidījums arabu valodā, kuŗā teikts: „Abdels Nasers, Ēģiptes diktātors, ir ārprātīgs. Viņš ved Ēģiptes tautu pretim katastrofai."

Vasaras BALLE SIDRABENĒ
Sestdien, 11. augustā, sākums pl. 8.00 vakarā. Spēlēs TORONTO LATVIEŠU PŪTĒJU ORĶESTRIS E. Slaucītāja vadībā.
Ieejas maksa $1.00.
SIDRABENES PĀRVALDE

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PIEVILTO TRAĢIKA

Kopš pastāv Padomju Savienība, neviens cilvēks labprātīgi no tās izlaists netiek: no 20. g.s. milzīgās vergu valsts var cerēt izkļūt tikai nelegālā ceļā, ja nebaidās riskēt ar dzīvību, ko daudzi tūkstoši nelaimīgo arī darījuši un mēģina darīt vēl šodien. Bet sarkanās impērijas robežas ir tik lietpratīgi un labi apsargātas, ka tām pārkļūt pāri brīvajā pasaulē — izredžu nav tikpat kā nekādu. Un tomēr — bijuši arī laimīgie, kam tas izdevies, tikai viņu skaits ir pārāk niecīgs. (Te nav runa par satelitu valstīm). Tūkstoši, varbūt pat miljoni apspiesto, kas šīs valsts 38 g. pastāvēšanas laikā mēģinājuši glābties no komūnistu terrora, vai nu uz robežām nošauti vai arī sagūstīti, nogādāti Čekas mocītavās, kur likvidēti vai aizsūtīti uz katorgu Sibirijā, kur savas zemes gaitas nobeidz ogļu, zelta vai citās raktuvēs visnecilvēciskākajos apstākļos.

Padomju varas vīri savus vergus ne tikai neizlaiž, bet gan ar viltu un noziedzīgiem solījumiem cenšas katru, kam bijis kāds sakars arī ar agrāko Krieviju — ievilināt atpakaļ sarkanajā paradīzē. Īpaši pēdējo 11 gadu laikā šinī akcijā tiek ieguldīti milzīgi vergu sapelnītie līdzekļi un izmantoti visi iespējamie melu, garīgās un fiziskās ietekmēšanas paņēmieni un triki. Visveiklāk pēdējos gadus šinī „strādnieku valsts" speciālnozarē darbojas Kremļa ieceltā Čekas ģenerāļa Michailova komiteja Par atgriešanos dzimtenē. Izmantojot lētticīgo ļaužu tēvzemes mīlestības jūtas un solot tiem greznu, bezbēdīgu dzīvi aiz dzelzs aizkara, „kollektīvās vadības" aģenti dažu labu komūnisma nepazinēju vai Rietumos sarūgtināto arī aizvilina atpakaļ. Tā iekrituši daudzi vecie emigranti, kas savu vientiesību tagad izpērk ar sviedriem un asinīm.

Nupat Ņujorkas laikr. Times ievietojis rakstu par ASV armēņiem, ko Staļina aģenti aizvilinājuši uz padomju Armēniju, kur tie nonākuši bezizejas stāvoklī un nesen lūguši prez. Eizenhaueru uzņemt viņus atpakaļ Sav. Valstīs.

Izrādās, ka šie armēņi uz ASV izceļojuši jau pirms Pirmā pasaules kaŗa, tur labi iekārtojušies un kļuvuši šīs lielvalsts pilsoņi. Tur arī dzimuši un uzauguši viņu bērni — ASV pavalstnieki. Un tomēr, 1947.-49. g. Maskavas aģentiem izdevies viņus pierunāt: tie pārdevuši savu mantu, pametuši labi atalgotu darbu un atgriezušies dzimtenē.

Varam iedomāties, ko šie kādreiz ASV labi pārtikušie cilvēki, kas dzīvojuši visu brīvību valstī, kur nekad nekā nav trūcis, šinīs nedaudzajos gados pārcietuši lielajā „sociālisma" valstī, ja, riskējot nonākt Sibirijā, lūguši viņus uzņemt atpakaļ ASV. Times raksta, ka nelaimīgie armēņi vairākas reizes mēģinājuši attiecīgus lūgumus iesniegt ASV sūtniecībai Maskavā, bet velti, jo Chruščeva rokas puiši viņu lūgumrakstus pārķēruši. Tikai šinī gadā, kad Armēnijā ieradusies amerikāņu delegācija, viņiem radusies izdevība savu nodomu īstenot — iesniegt lūgumu prezidentam.

Bet ASV armēņi nav vienīgie, kas noticējuši komūnistu propagandai: pirms neilga laika ar tādu pašu lūgumu pie franču valdības griezušies arī no Francijas aizvilinātie armēņi, kam laimējies savus lūgumus nodot franču ārlietu ministram Pinē, kad tas vasaras sākumā ieradās Erivanā.

Piemānīto cilvēku traģiku apliecina arī vairāki pašnāvnieki, kas no Argentīnas ieradušies Padomju Savienībā, kur Odesā, nenokāpjot no kuģa, padarījuši sev galu, jo pa ceļam no čekistiem, kas tos pavadījuši, nopratuši, kādas briesmas viņus sagaida dzimtenē, ko pārvalda komūnisti. Arī šie krievu tautības emigranti Dienvidamerikā nodzīvojuši ap 40 gadu, bijuši labi situēti, daži pat turīgi ļaudis.

Rakstot par armēņiem, Times aizrāda, ka ASV valdības morāls pienākums ir palīdzēt šiem piekrāptajiem, vēl vairāk tāpēc, ka viņu bērni dzimuši ASV. „Diplomātiskā ceļā," pasvītro laikraksts, „jāpanāk, lai min. armēņi varētu netraucēti atgriezties atpakaļ valstī, no kuras tie ar viltu aizmānīti" un tagad pret savu gribu, varam Times rakstu papildināt, spiesti dzīvot necilvēcīgos apstākļos, ciešot trūkumu verdzības jūgā.

Nav ticams, ka amerikāņu valdībai, ja tā arī patiesi gribētu palīdzēt šiem komūnistu upuriem, izdosies tos izraut no Kremļa varas vīru nagiem, jo viņi savus vergus nemēdz atbrīvot. Kas reiz nonācis aiz dzelzs aizkara — tam ceļa atpakaļ nav. Maz arī ticams, ka valdība iejauksies, jo koeksistences politikas dīgļi jau tik dziļi ieperinājušies Rietumu valstsvīru smadzenēs, ka ne mocekļu lūgumi,nedz arī Times raksti, vismaz pagaidām, aktīvai rīcībai nevienu no tiem neiekustinās. Smaidu un skaļu vārdu laikmetā — darbi kļuvuši par traucēkli „lielās politikas" veidotājiem.

Tačų šo amerikāņu un citu pievilto traģika būs baismīgs brīdinājums visiem vieglprātīgajiem, kas vēl tic komūnistu solījumiem.

J. V.

JAU SAVĀKTAS 75.000 KRONAS

Kopīga saiņu sūtīšanas akcija no Zviedrijas

Sakarā ar pēdējā laikā presē ievietotiem pretrunīgiem un bieži vien nepareiziem publicējumiem par dāvanu saiņu sūtīšanu mūsu tautiešiem Sibirijas ieslodzījumu vietās, Sadarbības komiteja aizvesto aprūpei paziņo:

Stokholmā nodibinātā Sadarbības komitejā aizvesto aprūpei darbojas līdz: Daugavas Vanagu, Ev.-lut. baznīcas pārvaldes, Jaunekļu kristīgās savienības, Latviešu apvienības Zviedrijā, Latviešu nac. fonda, Latviešu palīdzības komitejas, Latvijas Sarkanā Krusta un Romas — katoļu darbinieku pārstāvji. Darbu sāka 1955. g. novembrī un līdz š. g. jūlijam ir jau savāktas 75.000 kronas. Minētās organizācijas vākšanu izdara patstāvīgi, bet līdzekļus nodod Sadarbības komitejai. Izņēmums ir Latviešu nacionālais fonds, kas, jau Sadarbības komitejā iestājoties, paziņoja, ka līdzekļus sainīšiem nevāks.

Sadarbības komiteja nosūta saiņus ar starptautisko palīdzības organizāciju starpniecību. Dažos preses ziņojumos minētā Baltijas humānistu apvienība Sadarbības komitejā neietelp, bet darbojas paralēli, galvenokārt pārsūtot saiņus ar muitas nodevu apmaksu ieslodzījuma vietām nometinātiem.

Visiem tiem apcietinātiem, kuru pareizas adreses saņemtas, ir jau izsūtīti pa vienam sainim un daļai simtiem arī jau otrs sainis, kopskaitā ap 1000 saiņu. Līdz šim strādāts bez izdevumiem, jo visus darbus ir veikuši Latviešu palīdzības komitejas, Ev.-lut. baznīcas pārvaldes un Latviešu apvienības archīva darbinieki.

J. Breikšs, pilnvarotais sūtījumu kārtošanā un LPK pr-dis

A. Muchka, Sadarbības komitejas pr-sēde un LSK pilnvarotā Zviedrijā

TLB Sestdienas skola

Lūdz pieteikties skolotāju, kas būtu ar mieru veltīt sestdienas dažas stundas no savā brīvā laika jaunatnes latviskās audzināšanas darbam. Īpaši meklē skolotājus latviešu valodā un dziedāšanā. Laipni lūdz pieteikties pie skolas pārzines A. Martinsones, tel. LO 2-9593, ja iespējams, vakarā starp 8-9.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BARDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UZAŅS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1884.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr., tel. CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9548.

LAUKU SĒTĀ - LATVIEŠU TAUTAS ŠŪPULIS

Labi izdevusies Zemnieku diena Mičigēnā. Zirga vietā džips un lidmašīna. Nākošā Zemnieku diena ar deju — jaunatnei apsola agr. V. Liepiņš.

Zemnieku dienas Mičigēnā ir agronomu ieviesta tradicija. Šogad tā notika 29. jūlijā Kārļa Kalniņa farmā pie Midlvilles. Šoreiz iepriecināja sevišķi kuplais dalībnieku skaits — 84, kuru starpā bija 18 agronomi, 16 pašreizējie lauku sētas kopēji, bij. lauksaimnieki un citi interesenti. Tautieši bija ieradušies ne tikai no Mičigēnas, bet arī no Ilinoijas un Ohaio valstīm. Vistālāko ceļa gabalu bija mērojis lauksaimnieks A. Pladers (Ohio), nobraucot ap 500 jūdžu, lai būtu kopā ar citiem un dalītos pieredzē un gūtu jaunas atziņas. Daudz dzīvības ienesa diezgan daudzie jaunieši; tas norāda, ka interese par lauksaimniecību mūsu jaunajā paaudzē nebūt nav zudusi.

Viesmīlīgā K. Kalniņa sētā kuplo koku paēnā agronomu kopas pr-dis agr. V. Liepiņš sveica Zemnieku dienas dalībniekus. Savā uzrunā viņš pieskārās senajām dienām, kad Latvijas brīvvalsts laikos lasījis tagadējā sūtņa Sav. Valstīs prof. A. Spekkes referātu — Lauku sēta — latviešu tautas šūpulis. No neminamiem laikiem, kā neizdzēšamas ogles zem pelniem, latviešu tautā mitusi brīvības kvēle. Un lūk — arī šodien šādu ilgu izpaudums pulcinājis latviešus. Laukos un pilsētās, vērojot latviešus darbā un dzīvē, vēl var ieraudzīt Indrānu tēvu, kas atšķir tos Indrānus, kuri pilda manu maku, no tiem Indrāniem, kas iepriecina manu sirdi... Šis ir viltus, māņu un vāju vadoņu laikmets politikā, tāpēc modri pretosimies iemidzināšanai, lai neizdzistu dzimtenes brīvības ilgu dzirkstis.

Agr. Kārlis Matisons no Ilinoijas referēja par piedzīvojumiem un vērojumiem ASV lauksaimniecībā, ko 6 darba gados guvis strādājot bagātākā kukurūzas audzēšanas rajonā. Visu panākumu un ienākumu atslēga šeit ir lauksaimniecības mechanizācija. Pastāv trejāda tipa saimniecības; graudkopības, daļēji graudkopības un piensaimniecības un gaļas lopu audzētavas.

Runājot par darbu farmās, viņš pastāstīja — kā viens cilvēks paēdina 200 buļļu, nobaro 500 cūku un apstrādā 500 akru zemes. Piemēram, 500 cūku apkopšana dienā prasot 2 st. darba. Galvenā pamatprasība — sausas un siltas telpas mazajiem sivēniem un nekādas dārgas kūtis. Svarīgi preci laist tirgū īstajā laikā. Buļļi pieņemoties 50-60 mārciņas mēnesī; skaitā 48 devuši ienākumu $12.048, ar peļņu — $2.618. Katra cūka ienesot lauksaimnieka kasē $10,00. Agr. K. Matisona darba devēja farma, kur nobarotas 500 cūkas, 50 buļļi un 3 jājamie zirgi, gadā devuši bruto ienākumu $25.000.

Stud. agr. inž. Lauris Kalniņš, referēja par temu Kā veidojas jaunais amerikāņu farmeris. Parasti laukos dzīvojošie jaunieši staigājot tēva pēdās, viens otrs arī aizejot uz pilsētu, turpretim no pilsētas uz laukiem tikpat kā nenāk neviens. Viņš pakavējās pie lauksaimniecības vidusskolu mācības vielas, praktiskiem darbiem, ražojumu un citāda veida izstādēm, moderniem zemes apstrādāšanas paņēmieniem un tālākām jauno farmeru izglītības gaitām. Viņa tēvs **K. Kalniņš** informēja klātesošos par savas saimniecības lielumu, ražošanas nozarēm, dažiem ienākumu un izdevumu posteņiem. Farmas platība ir 100 akru (80 aramzemes). Audzē kukurūzu, kviešus, auzas un priedītes Ziemassvētku vajadzībām. Audzē arī cūkas un vistas. Vīrs un sieva strādā ārpus mājas. Saimniecībā kustoņus kopj kāda trešā persona, lauku darbi gulstas uz ģimenes jauniešu pleciem. Pag. gads noslēdzies ar $$1.210 zaudējumu. Taču nav zudusi cerība, ka, saskaņojot ienākumus un izdevumus, nākotnē aina būs citāda. Šogad lieli izdevumi radušies sakarā ar mašīnu iegādi. Farma maksājusi 17.000 dol., gada maksājumi 500, iepirkta pirms 2 gadiem.

Agr. K. Venners pastāstīja par praktiskā darbā gūtajiem pieredzējumiem, kā, piem., potēšanas ceļā regulēt koku augšanu un no lieliem dabūt mazus.

Kopas priekšsēdis agr. Liepiņš pateicās lektoriem, dalībniekiem un visiem šīs dienas atbalstītājiem. Sekoja kopīgs groziņu azaids un pārrunas pa grupām.

Kā lajam, noklausoties no malas, jāatzīst, man gribējās iejusties tanīs Indrānos, kas iepriecina sirdi, jo mājas vide tam bija pateicīga, ar latviskajiem rokdarbiem un piemiņas lietām, arī latviešu valoda visapkārt. Taču arī īstenības dadži dūrās vārdiem cauri, piem.: „Man tornedo posts negāja secen." „Tuvumā nebija latviešu, bija aizdomas, ka dēls var ieprecēties amerikāņu ģimenē, atstāju ienesīgu darbu, pārcēlāmies tuvāk latviešiem, tomēr bija jau par vēlu. Mazbērni saprot gan, ko saku, bet latviski nerunā." Bet tas nemazināja šīs saulainās dienas nozīmi un netraucēja rosināt dažas vecas atmiņas par līdzīgiem sarīkojumiem mūsu dzimtenē.

V. Zirnītis

Jaunatnes un sabiedrisku darbinieku Edvīnu Tālivaldi Kronbergu un Veru Pētersoni š. g. 28. jūlijā salaulāja māc. A. Čops sv. Andreja baznīcā Toronto. Foto A. Jānītis

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

Amerikas latviešu apvienības sekretāriātā ir pienākuši meklēšanas pieprasījumi un ziņas no piederīgiem sekojošām personām:

Žanim Ernestam Jēkaba d. Balodim, dz. 1923. g. (meklē brālis un māte), Valdemāram Pētera d. Vītolam, dz. 1914. g. 28. janv. Bauskas apr. Fridricham Jura d. Tomiņam, dz. 1900. g. 24. janv. Valdemāram Zemītim, dz. Rīgā 11. apr. 1925. g. (meklē māte), Rūdolfam Kristapa d. Bendrupam, Valdemāram un Alisei Tauriņiem, Ernestam Jēkaba d. un Minnai Neimaņiem, Emmai Pētera meitai Ozolai, dzim. Štāks, Alfredam Kārļa d. Kalnbundem, dz. 1906. g. 23. nov. (meklē sieva), Harijam Vaitekaitim, Georgam Adleram (no Ķeguma), Indrikim — Arnoldam Krēbsam, Imantam Balodim, Jāņa d. dz. 1926. g. 11. maijā, Artūram Māmim, Jānim Krūmiņam, Jāņa d. dz. 1910. g. (bijis Fuldā, Vācijā), Ernestam Ārītim no Skrīveriem, Helgai Upeniecei ar dēlu Valdi no Rīgas, Arnoldam Šulcam, apm. 43 g. v. (meklē māsa), Laimonam Alberta d. Bridakam, dzim. Rīgā, 1925. g. 21. dec. (meklē māte), Pēterim Somam, Reiņa d. dzim. 1904. g. (meklē māsa), Jānim Briedim, dz. 1913. g. 1. febr. Rīgā (meklē sieva), Valdemāram Ernesta d. Bušam (meklē tēvs), Jānim Alfredam Galviņam, Jāņa d. dz. 1917. g. 16. janv. (meklē māsīca), Kalniņam Pēterim, dz. 1909. g. 22. martā, (meklē māsa), Mildai Liepiņš (meklē vecāki), Artūram Renertam, dzim. Krustpils pag., Edgaram Melderam Kārļa d. dz. 1920. g. 4. okt., Valmieras apr., Norai Priedītei, Aleksandra m., dz. Poļakova, Valdai Leimanei, Pētera m. dz. 1925. g. 12. jūlijā, brāļiem Jurim Kārlim Cīrulim un Fricim Cīrulim no Ventspils (meklē māsa), inž. Evaldam Tucam (atrodas Dienvidafrikā?), Žanim Feldmanim Jāņa d. dzim. 1920. g. 10. jūl., Georgijam Pāvila d. Šetrovam, dz. 1918. g. 5. augustā (meklē māte), Arvidam Jāņa d. Zulteram, dz. 1915. g., Jānim Pētera d. Graudiņam, dzim. 1887. g., Arnoldam Jāņa d. Lazdam, dzim. 1919. g. Dzidrai Straumei, dz. Jansonai, dz. 1920. g. 20. okt. no Valmieras (meklē māte)., Parašam Eduardam Jāņa d., dzim. 1910. g. 31. jūl. dzīvojis Jelgavā (meklē sieva), Osvaldam Spundem, dz. 1921. g. 2. novembrī Rīgā, (meklē vecāki), Paulīnei un Skaidrītei Bušām, Jānim Baldiņam, Olitai, Mirdzai, Sirdsvaldei Birnēm, (Byrnes) — Košacs, dz. 1925. g. nov. Rīgā (dz. līdz 1950. g. Vācijā Karlsruē), Sofijai Jāņa m. Blaževicai, dz. 1921. g. 18. nov. Ženijai Zelts, apm. 40 g., un viņas mātei Paulīnei Streipei.

Ziņas pieprasīt, rakstot ALAs kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc., — 1727 Kenyon St., N.W., Washington 10, D.C. U.S.A. (tel. DU 7-7812). Pieprasījumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumiem un no ārzemēm International Reply kuponi.

Dr. GUNĀRS ŠULTMANIS

ar šo paziņo prakses uzsākšanu ZOBĀRSTNIECĪBĀ.

Suite 665 Physicians' and Surgeons' Building

86 BLOOR ST., W., TORONTO

Pieņem ar iepriekšēju pieteikšanos pa tel. WA 1-1002.

KANADĀ

TORONTO

● ALAs ģenerālsekretārs Bruno Albāts pag. nedēļas nogalē bija ieradies Kanadā un dažas dienas pavadīja sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā Saulainē. „Saulainē uzturoties likās, ka esmu atgriezies dzimtenē — savā lauku sētā, Koknesē," teica B. Albāts. „Īpaši mani iepriecina Saulaines plašums, klinšainie upes krasti, lielais lauku klusums un miers. Saulaine ir ļoti vērtīgs ieguvums ne vien draudzei, bet arī visai latviešu sabiedrībai."

● 27. jūlijā māju pirkšanas — pārdošanas biroja īpašnieka Oskara Perro ģimenē ieradās otrs mantinieks, — pirmais dēls, kas saukšies Alvils Oskars. Tas piedzima Woomens College slimnīcā, Dr. A. Laukas gādībā, un svēra 8,3 lb.

● Māc. A. Čops salaulāja Tālivaldi Kronbergu ar Veru Pētersoni.

● Māc. A. Lūsis sv. Jāņa baznīcā salaulājis Verneru Alksni ar Karīnu Kaimiņu.

● 27. jūlijā sv. Miķeļa slimnīcā 69 g. vecumā miris mūsu tautietis Eduards Grāvītis. Nelaiķis Latvijā bijis dzelzceļnieks un strādājis Valmierā, kur 1944. gadā — gaisa uzlidojumā nonāvēta viņa laulātā draudzene.

Pēc viņa sēro meita un znots Toronto. Nelaiķa izvadīšana pēdējā gaitā notika 29. jūlijā uz Latviešu kapu nodalījumu Jorkas kapsētā. Izvadīšanas dievvārdus teica sv. Jāņa draudzes mācītājs A. Lūsis.

SIDRABENĒ

● Sidrabenes bērnu nometnes lielo ugunskuru 28. jūlija vakarā aizdedzināja DV KV pr-dis V. Mukts. Ugunskurs bija veltīts latviešu karavīriem; to raiti vadīja E. Škobe, pastāstot par latviešu karavīru vēstures gaitām — brīvās Latvijas nacionālajā armijā un 2. pasaules karā. Lielos un mazos klausītājus saistīja veiklais stāstījums, brīžam nopietns, brīžam jautrs. Priekšnesumus bija gatavojuši arī nometnes bērni, un aktrise L. Vasariņa deklamēja Fr. Bārdas Gurdumā.

LONDONĀ, ONT.

● 8. jūlijā Londonā notika Londonas latv. ev.-lut. draudzes pr-ka, pārvaldes un revīzijas komisijas vēlēšanas nākošajiem tris gadiem. Piedaloties apm. 70 proc. balstiesīgiem draudzes locekļiem, par pr-ku ievēlēts Ervins Ūdris, pārv. locekļi: Heinrichs Rapa, Ansis Grīns, Harijs Laviņš, Osvalds Rezebergs. Kandidāts: Kārlis Atars. Revīzijas komisijā ievēlēti: Valdis Štengels, Teodors Zandersons un Vladislavs Lukševics. Rev. komisijas kandidāts: Aleksandrs Sprūde.

● 15. jūlijā notika Londonas latviešu ev.-lut. draudzes Dāmu komitejas rīkotais visu Londonas latviešu kopīgs izbraukums uz Brewster pludmali, Hurona ezera krastā. Skaistā saulainā diena bija izvilinājusi ap 60 londoniešus, kuri peldoties, saulojoties un spēlējot dažādas latviešu spēles, pavadīja skaistu svētdienu. Plkst. 2.30, turpat pludmalē māc. V. Šēfers referēja par mūsu dzimtenes baznīcām. Visi izbraukuma dalībnieki dzīvi sekoja referātam un beigās uzstādīja māc. Šēferam daudzus jautājumus. Šai izbraukumā, pretēji visiem citiem, dalībnieki bija apmetušies vienkopus, uz dažām stundām radot īsti latvisku noskaņu sveša ezera krastā. Skaistā svētdiena noslēdzās ar ugunskuru un kopīgu desiņu cepšanu.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

1. sept. DV dienu ievadījumā Čikāgas teātra viesizrāde ar Annijas Simsones piedalīšanos Ibsena Spoki Kresta teātrī. Balle Kolumbus zālē.
22. septembrī J. Niedras un P. Lielzuikas koncerts sv. Andreja baznīcā.
6. oktobrī Amerikas latviešu teātra Ceļojošā ansambļa viesizrāde.
3. novembrī ALT Ņujorkas ansambļa viesizrāde.
10. novembrī Latviešu saimniecisko darbinieku apv. gada svētki.

ĢENERĀLKONSULS Mr. R. N. BRYSON

Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

SAŅEMIET VĒSTULI!

J. Liepiņam, agrākā adrese 206 Havelock St., Toronto, LA kantorī pienākusi vēstule no piederīgiem.

LASĪTĀJU vēstules

LATVIEŠU PIRMĀS ARMIJAS SVĒTKI

Latvijas Amerikā redakcijai:

Mūsu pirmā varoņu laikmeta veterāni jau gatavojas 22./23. decembra atskatei, kad paies 40 gadi kopš lielajām Ziemassvētku kaujām. Šo kauju laikā mūsu bruņoto vienību cīnītāju skaits bija sasniedzis 30 tūkstošus. Tā mūsu vienības bija stipri pāraugušas krievu varas vīru nospraustos šauros bataljonu logātus. Tādēļ nav pareizi pieturēties pie cara administrācijas uzspiestā apzīmējuma, vēl arvienu dēvējot mūsu pirmo armiju par bataljoniem. Šī stiprā armija bija pirmā, kas kopš Viestura laikiem cīnījās zem latviešu karogiem.

Ir pienācis laiks no jauna atcerēties mūsu tautas kareivīgās atmodas un atdzimšanas laikus, tās dēlu pārsteidzoši varonīgās cīņas purvu dūņās, smilšu vētrās, sniega aukās, visur bagātīgi slacinot ar savām asinīm dzimto zemi. Kopš tiem laikiem viņu asinis kvēl blakus pārējām Latvijas karogā. Strēlnieki ir laimīgi, ka tie Slavas dārzos nav vieni un vientulīgi, un var tur saskandināt draudzības kausus ar mūsu tālāko slavas laikmetu cīnītājiem un to jauno maiņu.

Mūsu pirmo cīņu veterāni dara visu, lai nebūtu vientulīgi arī lielo kauju atceres dienās. Viņi vēlas svētku eglītes mirdzā saslēgties rokās ar mūsu leģionāriem un citiem latvju cīnītājiem, kā arī to jauno maiņu. Tā arī tuvojoties lielajai atcerei, vēl ciešāki saslēgsimies savās kopās un izveidosim jaunas, kur tādas vēl nebūtu! Darīsim visu, lai neviens nebūtu vientulīgs lielo kauju atceres dienās! Vienotība mums ir un būs nepieciešama arī nākotnē. Mums nepieciešami līdzekļi gan pašpalīdzībai, gan vēsturisko materiālu krāšanai un tālākai izdošanai. No mūsu cīņu veterāņu un to draugu atsaucības atkarājas arī rakstu krājuma Latviešu strēlnieks izdošana.

Paši jo cieši nostādamies zem mūsu saukļiem: Palīdzībai, godam, slavai, — strēlnieki ir aizvien jūtušies lepni par to, ka tiem veltīta tautas mīlestība. Tā aizvien tos pavada arī mūžības apmirdzumā.

Edv. Mednis, Strēlnieku galvenais pārstāvis

KĀPĒC SOLI ATPAKAĻ?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Žurnālista darbs ir svētīgs, pateicīgs, bet arī atbildīgs. Jārespektē mūsu valodas likumi. Viens no tiem diktē: svešus īpašvārdus rakstīt tā, kā tos izrunā. Man rokās ir LA š. g. 25. jūl. n-rs. Spānijā agrāk dzīvojis Dž. Rimkeits, kas savā rakstā pareizi lietā „Don Huani." Arī rakstā par šachistu Edm. Medni minēts Meksikas plkv. Hozē (labāk gan Hosē!), jo spāniskais J atbilst līdzskanim H. To, diemžēl, nav ievērojis diezgan garā raksta Dominikas „ģenerālissimus" Trujillo autors. Spāņi šo īpašvārdu izrunā Truhiljo, un tā tas rakstāms latviski. Trimdā mums izdevība piemācīties klāt.

J. M., Linkolnā

VAI DARBOSANĀS „PAGRIDĒ"

Latvijas Amerikā redakcijai:

Invalidu apvienības 20. jūnija apkārtrakstā ziņojumos par līdzšinējo darbību lasīju, ka, strādājot Ņujorkā smagu fizisku darbu, priekšs. R. Ancāns tomēr bijis pastāvīgā kontaktā ar valdi un LKIA pārstāvjiem Amerikas kontinentā, kā rezultātā ASV un Kanadā nodibinājušās apvienības nodaļas.

Tas varētu būt pilnīgi iespējams, bet kāpēc sabiedrībai netiek ziņots, kur šīs nodaļas atrodas, kas ir nodaļu amatpersonas utt.? Sabiedriskajā darbā taču pieņemts, ka organizācija vai tās kopa, kas uzsāk darbību, par to sabiedrībai paziņo presē, Vai LKIA nodaļas Kanadā strādā „pagrīdē", ja atklātībai nekas netiek ziņots?!

V., Toronto

VAI CHRUŠČEVS NOGALINĀJIS STAĻINU DELĪRIJA MURGOS?

PADOMIJAS DIŽVĪRIEM DRAUD NOSLĪKŠANA ALKOHOLĀ

Kad maršals Bulgāņins un maršals Žukovs ieradās Varšavā, tie brīdināja Polijas tautu no veltīgām ilūzijām par iespējamo brīvību un neatkarību, viņi ar plašu roku mājienu nojauca sapņus par bāda režīma varbūtību un pieprasīja pilnīgu virskundzības samazināšanu.

Ne jau pašai runai jāpievērš liela vērība, jo tā ne ar ko neatšķiras no neskaitāmām citām Bulgāņina vai Žukova runām, bet gan faktam, ka maršala Bulgāņina dvīnis Chruščevs bija palicis Maskavā. Šis laikam atkal būs viens no gadījumiem, kad Chruščevs būs bijis nespējīgs, „nolūzis", pārguris, vai vienkārši — piedzēries. Kļūst arī divaini, dzirdot par abu dvīņu izdarībām. Gandrīz katrā ārzemju apciemojumā un militāro pārstāvju pieņemšanā viens no dvīņiem ir piedzēries. Padomju Savienības gaisa spēku dienā viņš bija piedzēries tādā vietā, ka citur būtu ievietoti dzēruma izgulēšanai un nākošajā dienā būtu ar naudas sodu. Padomju Savienībā, kur alkoholisms nav nekas jauns un pēdējā laikā pieņem šausmīgus apmērus, tas arī diplomātiskās aprindās arvien vēl skaitās kā labs joks. Joks tas tik tālu, kamēr nav jāmeklē psichiatra palīdzība.

Akūts alkohola delīrijs, kas seko pagarinātam alkohola lietošanas periodam, iestājas tad, kad cilvēka ķermeņa fiziskā pretestība ir pārsmelta un ķermenis vairs nevar darbīgi funkcionēt: delīrijs ir akūts, organisks garīgas slimības paraugs.

Slimnieks izrāda nemieru, kļūst satraukts un aizdoms pilns. Šīs parādības arvien pastiprinās, sevišķi tuvojoties naktij. Orientēšanās spējas par laiku, vietu pamazām zūd. Slimnieks attālinās no realitātes. Rodas svešādas idejas un iedomas, slimnieks vēlas kļūt kādas sensācijas vidus punkts.

Halucinācijas, sevišķi dzirdes un taustes ir vairāk parastas — piemēram, slimnieks bieži vien sajūt sataustā insektus, peles, čūskas un pat velnus, kas rāpo pa viņa krūtīm, gultas galu utt. Retāk slimnieks dzird savas apkārtējos bīstamus uzskata par ievērojamām personām — par karali, par Napoleonu utt.

Chroniskā alkoholisma pirmajās pakāpēs parasti alkoholiķis bīstas par savu darbu, paredz nelaimes, darba zaudēšanu utt. Tas protams, alkoholiķa patiešu tikai palielina un noved pie delīrija pakāpes.

Bet kā tad nu ir ar biedru Chruščevu? Jau tad, kad viņš [illegible] pēc preses ziņām Chruščevs [illegible] līdzi Kremļa dzīvību dzeršanas laiku, pam un nekļūtu par publiska izsmiekla objektiem.

Alkoholisms veido vienu no lielākām garīgo slimību grupām, un tik bīstams tādēļ, ka rada tik daudzas nelaimes un noziegumus. Viens no tipiskiem alkoholiķa piemēriem, tas ir, tālu no saviem biedriem ir biedrs Chruščevs, kas varbūt ar maršalu Bulgāņinu. Viņu izrīcības pēdējā laikā norāda uz dažādām halucinācijām, naida izvirdumiem pret pilnīgi svešiem cilvēkiem, rupjībām un ciešniem pēc kaut kā morbida.

Būtu interesanti apsvērt, vai Staļina kulta izbeigšana nebija tīra alkoholiķa tieksme pēc sensācijas un savas grandiozitātes apmierināšanas? Pēc viņa tiem pazīmēm Chruščevs ir kļuvis chronisks alkoholiķis. Jāgaida tikai, kad viņa slimība pāries delīrija pakāpē, kad dzenoties pēc sensācijām, viņš varētu izdarīt lietas, kas visai pasaulei nāktu par ļaunu.

Hitleram piedēvētās visādas garīgas slimības, sākot no kritamās kaites, beidzot ar homoseksuālitāti un sifilisu, bet Hitlers nekad tik nebija piedzēries kā tagad Chruščevs. Jebkurā demokrātiskā zemē Chruščevu ievietotu slimnīcā un ļautu izārstēties, bet padomju politikā viņš līdz tam laikam, kad arī viņam būs jāpieredz čekas „viesmīlība," kas novāc padomju varai nevajadzīgos.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

KĀDĒĻ TIK ILGI KAVĒJAS ATBILDE?

Mūsu laikraksta 25. jūlija numurā trimdinieku pārdomām ievietotā rakstā Jāveic kaut kas praktisks, diezgan pamatoti norādīts, ka „visdedzīgākiem aicinājumiem cīņā par Latvijas brīvību parasti trūkst... praktisku priekšlikumu, ko ikviens vai visi kopā varētu veikt." Starp vairākiem ierosinājumiem autors aicina — izdot trimdinieku „brīvības balsi" — labi illustrētu, plašu nedēļas žurnālu, tā ejot pie brīvo tautu domas un sirdsapziņas.

Ierosinājums nav jauns, jo baltiešiem jau iznāk vairāki līdzīgi žurnāli, kaut arī nav plaši izplatīti un to saturs ne vienmēr apmierina.

Šo pavasarī apspriedē pie bij. amerikāņu vēstnieka Mr. J. G., kur piedalījās arī kāds latviešu sabiedrisks darbinieks, rumāņu politiķis Dr. St. Issarescu ierosināja radīt jauna veida apspiesto tautu „brīvības balsi" — pie Apspiesto Nāciju asamblejas mītnes Ņujorkā iepretī Apvienoto Nāciju stikla pilij, uzcelt milzīga apmēra „sienas avīzi" — AN statisku pasaules avīzi, kur tiktu sniegtas ziņas un īsi komentāri par Padomju Savienības un pasaules komūnisma noziegumiem, terroru, īstiem nodomiem un viltus politiku apspiestās tautās un pret vēl brīvajām tautām. Pie šīs „apspiesto tautu pasaules avīzes" varētu stāvēt apspiesto tautu pārstāvju sardze. Tāpat kā pie NY Times nama gaismas sienas-avīzes Taimsskvērā Ņujorkā pulcējas ļaudis, tāpat arī apspiesto tautu šāda veida „sienas avīze" ar aktuālu ziņu saturu diendienā pievilktu nepārtrauktu lasītāju skaitu.

Kad šo ideju darīja zināmu amerikāņu vēstniekam Arturam Blīsam-Leinam, viņš to apsveica un apsolīja savu atbalstu pie brīvo poļu lielajām organizācijām, kuŗu goda biedrs ir Blīss-Leins, pēdējais ASV vēstnieks brīvajā Polijā. Priekšlikumu paziņoja arī Apspiesto Nāciju asamblejas vadībai, bet, diemžēl, līdz šim no tās nav saņemta atbilde.

Tagad, kad Apspiesto Nāc. asambleja ieguvusi nekustamu īpašumu, šīs idejas reālizēšana vairs nekādas grūtības neradītu. Arī nepieciešamo līdzekļu jautājums ir atrisināms ar amerikāņu palīdzību.

Kādēļ tik ilgi kavējās Apspiesto Nāciju asamblejas vadības atbilde?

VĒL VIENA JAUNA POZICIJA

ASV lielajā politikā veidojas jauns faktors — jauna konservatīva partija, kas sauksies The American Party. Šo partiju dibina republikāņu un demokratu partiju konservatīvais resp. labais spārns, kas nemaz nav apmierināts ar tagadējās Eizenhauera valdības ārpolitiku un arī iekšpolitiku.

Amerikāņu partijas programmā rakstīta diplomātisko sakaru pārtraukšana ar Padomju Savienību un tās satelitiem, un šo komūnistu valstu izstumšana no Apvienotām Nācijām vai ASV aiziešana no tām.

Amerikāņu partijas kandidāts valsts prezidenta amatam ir republikāņu senātors Viljams Dženners no Indiānas, kas ir patiess Baltijas valstu atbrīvošanas atbalstītājs. Jaunā partija izdod laikrakstu „Free Men Speak."

Šajās dienās Kembridžā (Mass.) no Ņujorkas ieradās un runāja Arčibalds Rūzvelts, vienīgais republikānis Rūzveltu ģimenē, ap 100 amerikāņu patriotisko organizāciju apvienības American Alliance prezidents. Ar šo apvienību ciešas saites uztur LNC ASV nodaļa. Šīs jaunās amerikāņu partijas ārpolitiskajā platformā būs arī vieta Baltijas valstu atbrīvošanai no komūnisma jūga.

TĀDĒĻ, KA VIŅŠ NEABONĒ AMERIKAS VĒSTNESI

„Taisnā ceļa gaišļa" avīze Amerikas Vēstnesis raksta, ka Apspiesto Nāciju asamblejas priekšsēža Dr. Vilja Māsēna Bostonā noturētā amerikāņu patriotisko organizāciju preses konference nav atreferēta nevienā amerikāņu laikrakstā. Tas nav tiesa. Taču Amerikas Vēstnesis neseko pat vietējai presei, ja ir tik slikti informēts.

Piemēra pēc, The Christian Science Monitor ievietoja interviju ar Dr. V. Māsēnu izcilā vietā [illegible], ielaužot pusslejas garo rakstu rāmi.

Šis nopietnais amerikāņu laikraksts, kas pirmajos divi gados kopš Apspiesto Nāciju asamblejas dibināšanas [illegible]

Vēl arvien dīvaina ir Amerikas Vēstneša redakcijas nostāja. Kādā no [illegible] kādēļ viņš tā izturas pret Dr. Vili Māsēnu, atbilde būtu: „Tādēļ, ka viņš neabonē Amerikas Vēstnesi!"

Saturns.

BRĪVIE PATRIOTI PROTESTĒ

VIDUS- UN AUSTRUMEIROPAS ZEMJU PĀRSTĀVJU LONDONAS KOMITEJAS 1956. G. 12. JŪLIJA REZOLŪCIJA.

Vidus- un Austrumeiropas zemju pārstāvju Londonas kōmiteja izsaka savu apbrīnu poļu strādniekiem un jaunatnei, kas 28. jūnijā Poznaņā sacēlās pret komūnistu apspiedējiem. Poļu patriotu masas soloja pa Poznaņas ielām un prasīja MAIZI, NEATKARĪBU un BRĪVĪBU šai īsajā brīvības dienā, pirms tos apspieda ar tanku un automatisko ieroču kaŗa varu.

Komiteja izsaka savas dziļākās skumjas un nožēlu par simtiem poļu strādnieku un jauniešu nogalināšanu, kas šajā dienā krita varonīgajā cīņā par brīvību.

Poznaņas sacelšanās ir nopietns atgādinājums tiem laimīgajiem brīvajā pasaulē, kas domā un runā par mieru visai maz, ievērojot šo Vidus- un Austrumeiropas nāciju — pāri par 100 miljoniem ļaužu — ciešo apņemšanos ilgāk nepalikt nebeidzamā vērdzībā un badā.

Tāpēc Vidus- un Austrumeiropas zemju Londonas komiteja verdzināto nāciju uzdevumā un vārdā dubultos savas pūles, lai gūtu atbalstu savu dabisko un pārbaudīto draugu vidū Lielbritanijā un citur, arvien norādot tās ciešo pārliecību, ka drīza apspiesto Vidus- un Austrumeiropas zemju neatkarības un brīvības atgūšana ir viens no stiprākiem balstiem visām tautām, kas ciena patiesu brīvību un mieru.

Lai Dievs palīdz šajā svētajā pienākumā!

LAI MIRDZĒTU TAUTAS PŪRS, ZINĀTNES KVIEŠU GRAUDU PILDĪTS

LATVIEŠU STUDENTU CENTRĀLĀS SAVIENĪBAS 16. KONGRESAM TUVOJOTIES

Šogad paiet tieši desmit gadi, kopš Eslingenā, Vācijā, nodibinājās LSCS — visas latviešu studējošo saimes vienotāja organizācija. 10 gadu laikā, pārdzīvojot smagas cīņas gan studentu eksistences laukā, gan arī tiešajā organizācijas uzbūvē, LSCS beidzot ir izveidojusies par globālu latviešu studentu organizāciju

Iepriekšējos 15 kongresos delegāti vienmēr sastapušies ar jaunām problēmām, kas pakāpeniski atrisinātas, visiem latviešu studentiem sadodoties rokās kopīgā darba veikšanai. Gandrīz katrs no minētajiem 15 kongresiem noticis citā valstī, tādējādi dodot iespēju studentiem nonākt ciešākā saskarē ar kongresa darbu un LSCS uzbūvi. Šogad LSCS prezidijs pieņēma Minnesotas Latviešu studentu kopas laipno ielūgumu rīkot LSCS 16. kongresu Minneapolē (Minnesotā) no 1.-3. septembrim. Kaut arī lielākajai delegātu daļai būs jāmēro garš ceļa gabals, tomēr prezidijs cer, ka jau laikus gatavojoties kongresam, ikvienam tas būs iespējams.

Ja šodien latviešu studenti studē un strādā, novēršoties no sabiedriskās dzīves dažādām nesaskaņām, tad latviešu tautai viņi taču jāieskata par tautas gara mantu sargātājiem un veidotājiem, kuŗi nerimstošās cīņās pārņēmuši tautas atmodas laikmeta centienus. Latviešu studenti, attiecīgajās valstīs piesavinoties zinātnes un kultūras vērtības, pamatā liekot latviskuma ideju, apzinās, ka tikai nerimtīgā cīņā par jaunām atziņām viņi spēs pasargāt tās vērtības un panākumus, ko mūsu senči spēja izveidot gadu simteņu gaitās, vergojot svešu varu važās. Latviešu studentu, kā arī pārējās latviešu tautas cīņa pret milzu pārspēku izteikta mūsu sirmā archibīskapa tēva Dr. T. Grīnberga vārdos —

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
bet mēs gribam palikt latvieši —

nav veicama — cīnoties katram atsevišķi. Akadēmisko tradiciju un latviskuma atziņas tuvināti, mēs īstenosim savas idejas un sasniegsim mērķus, ko esam likuši savas organizācijas pamatos, kas savukārt ir arī visas latviešu tautas mērķi un nodomi.

Com! Com!, 16. kongress vairs nav tālu. Mums ir jāsāk posties tā apmeklēšanai, lai, draudzīgi tiekoties kongresa darbā, mēs kopīgiem spēkiem atrisinātu kā jaunas, tā arī vecas problēmas, kas radušās dzīvojot zem svešu nāciju jumta. Mūsu tiesības, kaut arī ne pilnīgi, atzīst starptautiskās studentu organizācijas. Mēs tiekam oficiāli ielūgti viņu organizētajās konferencēs. Ar mūsu darbu rēķinās arī komūnisma pārstāvji, visiem spēkiem cenšoties mūsu iegūtās tiesības mums atņemt. Mēs nedrīkstam apsīkt savā darbā to mūsu māsu un brāļu dēļ, kuri nolikuši galvas, pildot brīvā cilvēka un latviešu tautas uzliktos pienākumus. Mūsu darbs balstās galvenokārt uz vienotības principa. Piedalīsimies 16. kongresā, lai apliecinātu savu vienotību, reizē atrisinot arī mūsu iekšējās dzīves problēmas tagadnē un nākotnē.

Mēs nedrīkstam aizmirst arī to mūsu paaudzi, kas pirmā uzcēla Latvijas Alma Mater, nesot zinātnes un kultūras atziņas latviešu tautā, kad tai tās bija vajadzīgas visvairāk. Mēs lūdzam vecās akadēmiskās saimes locekļus palīdzēt mums, jaunajiem studentiem, paturēt stipru tiltu, kas savieno jaunās un vecās paaudzes krastus. Jūs, aizgājušo gadu zinātnes darbinieki, ar saviem padomiem, rūdīti gadu ritumā, varat palīdzēt mums, kam vēl tikai nākotnē nāksies sastapties ar dzīves īstenību. Mēs būsim pateicīgi un pagodināti, ja vecākā akadēmiskā saime būs vienota ar mums kongresā.

Jaunatni, kas patlaban gatavojas studijām, mēs arī aicinām, piedalīties kongresā, lai tā iepazītos ar mūsu darbu un cīņām. Jūs būsit tie, kas ar laiku šo darbu pārņems savās rokās. Jūs to turpināsit un gūsit panākumus tur, kur mums bija jāliecas pārspēka priekšā.

Pārējā latviešu saime, arī jūs vēlamies redzēt un satikt mūsu kongresā. Jūs redzēsit, ka studijas nav izprieca, bet gan smags un nopietns darba posms. Mēs spēsim jums atbildēt, kāpēc bieži jo bieži mums, studentiem, ir jāgriežas pie jums pēc materiāla un morāla atbalsta.

Garā mēs aicinām mūsu kongresā arī vergu gaitās ejošos latviešu tautas locekļus. Mēs neesam viņus aizmirsuši, un ja arī sveša vara liedz mums tikties, tad tomēr mūsu domas sastopas, apliecinot mūsu kopīgo piederību brīvajām latviešu garam.

Ja būsim vienoti, mūsu tautas pūrs mirdzēs, zinātnes un kultūras kviešu graudu pildīts.

A. Kalns, LSCS prez. pr-dis

LIELAIS NOTIKUMS KLĀT

Čikāgas bērni ierodas vasaras nometnē

„ŠEIT IR LATVIEŠU NOMETNE, KUR GUMIJU NEKOŠĻĀ"

Dažas jūdzes no Illinoijas robežām, Viskonsinā atrodas Dženovas pilsētiņa, kurā nu divas nedēļas skan latviešu valoda un bērnu čalas. Caur baltiem, platiem vārtiem viena pēc otras atpūtas nometnē ieslīd automašīnas, no kuŗām kā zvirbuļu bars izbirst zēni un meitenes. Jaunākajam vēl tikai 5 gadiņi, vecākajam 16, bet šoreiz viņu vidū domstarpību nav — nometne visiem patīk.

Ceļa malā ar portfeli rokā sastopu veinmēr rosīgo Čikāgas latviešu skolas padomes locekli Jāni Vilciņu.

„Tas beidzot visi tikāt laimīgi šurpu?" jautāju, jo zinu ka šādās reizās parasti gadās dažādi sarežģījumi.

„Vēl divi trūkst, bet ceru, ka arī tie drīz būs klāt. Grūtības radās ar mašīnām, jo ne visām ģimenēm tādas ir. Divas reizes ziņojām radiofonā, lai mums palīdz, bet nevienas atbildes. Tikai pēdējā brīdī pieteicās daži labvēļi, tā ka pat viena mašīna palika pāri. Nometne bērniem ir liels notikums, daži ceļa somas sākuši kravāt jau pāris nedēļas pirms izbraukšanas."

„Vai šogad nometnē vairāk, vai mazāk dalībnieku?"

„Nedaudz vairāk kā pērn, pavisam 84, no kuŗiem 5 nāk no Milvokiem, pārējie ir čikāgieši. Bija arī viens atsaukums, jo pēc avīžu ziņām vecāki sapratuši, ka Čikāgā plosās polio epidēmija. Patiesībā līdz epidēmijai vēl tālu.

Netrūka grūtību ar audzinātāju sameklēšanu, kas nu novērsts. Nometni vadīs skolas padomes locekle Irma Vīksniņa, viņai palīdzēs — A. Bankovičs, I. Ārums, R. Lubava, E. Gensbīgele, T. Kupce, M. Kreicere un 7 saimju vecākie no nometnes dalībnieku vidus. Visi bērni apdrošināti pret nelaimes gadījumiem. Tāpat nokārtots peldēšanās jautājums noīrējot autobusu, ar kuŗu bērnus katru dienu nogādās uz tuvējo, krāšņo Pill ezeru, kuŗu bērni iesaukuši par Peles ezeru. Tā šogad „dubļu vannas" vietējā peldētavā izpaliks."

Vienā no uzkalniem nupat mastā uzvijas Amerikas un Latvijas karogi, tāpēc steidzos turpu. Bērni nostājušies ierindā nometnes atklāšanai. Pēc māc. G. Straumaņa dievvārdiem skolas pārzinis Hermanis Kreicers, atceroties pagājušā gada pieredzi, dod norādījumus nometnotājiem: „Te ir latviešu nometne, te gumiju nekošļā... Tīrība un kārtība ir nepieciešama... Paklausība un disciplīna palīdzēs visiem izveidot šo nometni par tādu, kuŗu ilgi atceras..."

Atskan nometnes vadītājas svilpe, un bērni dodas uz nodarbībām zaļo, dižo ozolu un kļavu paēnā. Vasaras nometne ir atklāta.

K. Ķezbers

DIVKĀRŠA JUBILEJA

Šī gada 3. augustā divkāršu jubileju Toronto atzīmē Jānis Ādminis. Pirmkārt tā ir viņa 50. mūža, un otrkārt — 20. sportā un sabiedriskā darbā aizvadītā gadskārta. Dzimis Siguldas pagastā, A. savu lielāko aktīvitāti veltī Vidrižu pagastam, no 1935. g. pavasara būdams tā sekretārs. Grūti atrast kādu vietēju pasākumu, kuŗam A. nebūtu pielicis savu roku. Lielu rosību Ādminis izrāda, būdams Aizsargu organizācijā, būdams 5. pulka vada komandieris, vēlāk nodaļas priekšnieks. Iedalīts Latvijas aizsargu šāvēju izlasē valsts sacīkstēs ar Somiju 1936. g.

Trimdā Ādmiņa galvenā mīlestība ir sporta dzīve, un jau „Saules" nometnē viņu redz YMCA's valdē. Angilijā, Volverhamptonā viņš ir dibinātājs un valdes pr-js sporta biedrībai „Daugavieši". Turpat viņu arī atceras kā vietējās DV nodaļas līdzdibinātāju un valdes locekli.

Ierodoties Kanadā, Ā. ar. 1951. g. ir TLSK priekšnieka vietnieks, un kopš 1953. g. nepārtraukti tās priekšnieks. Ādminis ir visus pēdējos gadus bijis LSAK valdes loceklis, tāpat arī Latviešu sporta padomes trimdā prezidija loceklis 1954.-55. g. Ar lielu pašaizliedzību un enerģiju Ā. veltī turpat katru brīvo brīdi sporta dzīvei. Rets ir kāds sporta sarīkojums, kuŗa organizēšanā Ā. nebūtu klāt. Pēc būtības sports ir tradicija Ādmiņu ģimenē, jo viņa kundze Velta pazīstama kā viena no aktīvākajām trimdas sportistēm.

Pateicoties jubilāram par viņa aktīvitāti līdzšinējās dzīves gaitās sabiedrības labā, viņa tuvie un tālie draugi viņam vēl daudz baltu dieniņu nākotnē!

Laikraksta LA
atsevišķus numurus HAMILTONĀ var iegādāties pie V. KĀRKLIŅA,
24 York St., Hamilton

PILOTI BĒG NO POLIJAS

Austrijā nolaidušās divas poļu kaŗa lidmašīnas

Pag. nedēļas nogalē divas poļu kaŗa lidmašīnas, ar diviem pilotiem katrā, viena aiz otras nolaidušās Austrijas territorijā. Pirmā - viendzinēja lidmašīna — nolaidās uz lauka pie Kremsas, 40 jūdzes attālumā no Vīnes. Divas stundas vēlāk pie Kirchberga, 50 jūdzes no Vīnes, nolaidās otra — divmotoru lidmašīna, Padomju Savienības ražojums. Viens no šīs lidmašīnas pilotiem viegli ievainots.

Pirmās lidmašīnas piloti ir: Boguslavs [illegible] un Karols Kruks, otrās: Dešeks Šachogluchovičs un Eižens Dembskis. Tie ir vecumā no 21 - 23 gadiem. Bēgļi bijuši piekomandēti pie Zemlo lidlauka, kas atrodas Varšavas tuvumā. Visi 4 piloti lūguši Austrijā asila tiesības, paskaidrojot, ka mājās palikt nav bijis vairs iespējams.

VĒSTUĻU KASTĪTE

Mūsu lasītāju ievērībai

Daudzus jaunieceļotājus mulsina Kanadas parašas un likumi, tie vēl arī vairāk iepazītos ar Kanadas vēsturi, ģeografiju, valdības iestādēm utt. Kanadas valdības oficiālā ziņu dienesta etniskai presei — Canadian Scene redaktori nolēmuši ievest „Vēstuļu kastītes" nozari, kur [illegible] jautājumus. Šai sakarā katrs Latvietis, kam būtu kāds jautājums par Kanadu, var to iesūtīt „Vēstuļu kastītei" uz šī laikraksta adresi, un, ja būs iespējams, sekos Canadian Scene redaktora atbilde.

„KANADAS TAUTU DZIESMAS" SARĪKOJUMĀ STRATFORDĀ

2000 klausītāju 29. jūlijā sumināja Dainas kori, prasot piedevas un atkārtojumus. J. Kreiļa uzņ.

ŽUKOVS VARŠAVĀ AIZSTĀV VIENVADĪBU

Polijas aizsardzības ministrijā maršals Žukovs teicis runu, kurā norādījis, ka, nosodot Staļina ieviesto personas kultu, nevajagot nosodīt arī bruņoto spēku vienvadību. „Cīnoties pret personas kultu," teicis Žukovs, „nav jānosoda vadoņu loma valstī." Dažkārt personas kultu jauc ar jautājumu par vienvadību armijā. Tā ir nopietna kļūda. Mēs atzīstam, ka katrs, kas cīņu pret personas kultu cenšas iztulkot kā cīņu arī pret vienpersonas vadību vispār, vienmēr un visur negatīvi pakalpo bruņoto spēku kaujas spēju pacelšanai."

Polijas komūnistiskā valdība, lai apliecinātu draudzību starp poļu un padomju bruņotajiem spēkiem, Žukovam pasniedza gleznu un statueti. Šinī ceremonijā piedalījās arī Bulgāņins un citi Padomju Savienības delegācijas locekļi, kā arī poļu varas vīri — premjērs Cirankēvičs un partijas sekr. Ohabs.

Polijas aizsardzības ministrijā izdots arī komūnikē pēc tam, kad tur notika apspriedē, kurā bez jau augstāk minētajiem piedalījās arī poļu aizsardzības ministrs Rokosovskis (Maskavas iecelts) un viņa palīgi poļi Paplovskis un Pogarēvičs. Apspriedē iztirzāti jautājumi, kas saistīti ar „kapitālistisko valstu gatavošanos kaŗam."

Bulgāņins 29. jūlijā atgriezies Maskavā. Pēc viņa aizbraukšanas poļu Politbirojā uzņemti 3 jauni locekļi. Tā paplašināšanas nolūks — „uzlabot" apspiesto sociālo stāvokli, lai neatkārtotos nemieri Polijā.

Kā noņemties svarā 22.9 kg?

46 g. v. fakīrs Burma, speciālists, gavēšanā, nesen izkāpa Strasburgā no sava stikla zārka, kurā bija pavadījis 63 dienas, gulēdams sasistu pudeļu lausku „gultā," divu melnu pitonu un pāris klaburčūsku sabiedrībā. Gavēšanas laikā viņš patērējis 2 litrus sālsūdens un 2 litrus minerālūdens dienā, nokrizdamies par 22,9 kg. Paies tomēr kāds mēnesis, kamēr viņš spēs atkal normāli staigāt un ēst. Zināmu laiku atpūties, viņš gada beigās dosies uz ASV, lai tur mēģinātu uzstādīt rekordu 105 dienas bez ēšanas.

LA pārstāvis, LONDONĀ, ONT.
Pieņem jaunus abonentus un abonementu pagarinājumus, kā arī pieņem sludinājumus.
L. CAUKA,
350 Maitland St., London, Ont.

LA galvenais pārstāvis Austrālijā E. LIEPIŅŠ,
31 Wilson St. Strathfield, Sydney, N.S.W., Australia
Pieņem jaunus abonentus un sludinājumus, kā arī iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

PĀRI BALTIJAS JŪŖAI SKAN LATVIJAS HIMNA

Latviešu bērni pie Zviedrijas kroņprinča

Jau piekto vasaru zviedru baznīcas palīdzības organizācija Lettiska Hjälpinsamlingen sagādājusi atpūtas iespējas Zviedrijā Vācijas latviešu bērniem. Vieta, kas atpūtai izraudzīta, ir kopīga bērnu un jaunatnes kolonija, jo tajā vasaru pavada arī lielāks skaits jauniešu vecumā no 14 — 18 gadiem. Šie jaunieši, meitenes un zēni, ir agrāko gadu kolonijas dalībnieki, kas tiesību pavadīt atpūtu kolonijā ieguvuši par priekšzīmīgu uzvešanos un kristīgi nacionālo stāju. Kolonija nav tikai atpūtai, bet tās mērķi daudz plašāki, un Kvarnarpas muižā pie Ekšē 7 vasaras nedēļās kļūst par mazu Latviju. Bērnu sarunu valoda ir latviešu, sarakstoties ar vecākiem Vācijā, atļauts lietot tikai latviešu valodu, lasa tikai latviešu grāmatas, dzied latviešu dziesmas. Koloniju vada mācītājs J. Sviķis, un šajā darbā viņam ir 13 čakli un centīgi palīgi: ārste, 5 audzinātāji, samniece un 3 darbinieces no Vācijas latviešu vidus.

18. jūlijs kolonijas dalībniekiem bija liela un neaizmirstama diena. Kolonija, sekojot zviedru prāvesta E. Svensona ielūgumam, bija izbraukusi uz Ēlandes salu, kur Zviedrijas karaļa vasaras mītnē Solidenā kolonijas dalībniekus vizītē pieņēma princese Sibilla ar ģimeni — kroņprinci un 3 princesēm. Bērni, kuŗi tikai pasakās bija lasījuši par prinčiem un princesēm, tagad guva iespēju ne tikai redzēt, bet arī katrs personīgi ar princi un princesēm sasveicināties.

Saulē spodri mirdzēja baltā Solidenas pils, kad latviešu meitenes un jaunavas tautas tērpos kopā ar audzinātājiem un zviedru viesiem iesoļoja pils pagalmā. Pēc apsveicināšanās ar karalisko ģimeni bērni dziedāja abu valstu himnas un vairākas latviešu un zviedru tautas dziesmas. Princesei Sibillai kā dāvanu divi zēni pasniedza tautisku sedziņu, bet kroņprincim Kārlim Gustavam kolonijas vismazākās meitenītes — Latvijas karoga krāsu standartiņu. Kolonijas vārdā karaliskās augstības sveica un tām pateicās mācītāji M. Hjelte un J. Sviķis.

Atceļā no Borgholmas kolonijas dalībnieki apmeklēja Gēteborgas bīskapu, latviešu draugu Bū Gircu ar kundzi, kas atvaļinājumu pavada Ēlandē. Bīskaps priecājās par mūsu skaistajiem tautas tērpiem un tautas dziesmām, ko bērni dziedāja. Bīskaps aicināja latviešu bērnus un jaunatni neaizmirst savu valodu, Dievu un ticību. Plkst. 20 dievlūdzēju pilnajā Glēminges baznīcā notika dievkalpojums, ko vadīja zviedru prāvests E. Svensons, piedaloties mācītājiem M. Hjeltem un J. Sviķim. Dievkalpojumu kolonijas bērnu koris kuplināja ar koŗa dziesmām un flautas solo priekšnesumiem, bet pirms tam viesmīlīgā prāvesta E. Svensona mājas dārzā bērni deva 30 min. ilgu programmu, dziedot latviešu un zviedru tautas dziesmas. Mazie dejotāji kuplam skatītāju pulkam dejoja latviešu tautas dejas. Otrā dienā kolonija apmeklēja salas austrumu piekrasti, peldējās un paņēma līdzi Dzintarjūras ūdeni kā dāvanu saviem vecākiem.

Pie kāda zviedru karavīru-jūrnieku pieminekļa nodziedāja Zviedrijas himnu, bet pagriežoties pret otrā krastā atrodošos dzimteni — Dievs, svētī Latviju! Tas bija dziļa pārdzīvojuma mirklis, jo šī vieta salā atradās vistuvāk Latvijai. Vecākās paaudzes un jaunatnes acīs iemirdzējās asaras.

Pēc tam kolonijas darbinieki divos autobusos devās atpakaļ caur Kalmāru uz Kvarnarpu. Pēc īsas Kalmāras pils apskates un garšīgām pusdienām Kalmāras dārza paviljonā visi laimīgi un priecīgi un, tautas dziesmas dziedādami, vēlā vakara stundā atgriezās kolonijas mītnē Kvarnarpā.

MASKAVĀ VĒL PIEMIN BALTIEŠU DEMONSTRĀCIJAS BOSTONĀ

Osvalds Blūmītis noorganizējis pretkomūnistiskus televīzijas raidījumus

Bostona (V. L.) — Mācītāja Osvalda Blūmīša vadītais Amerikāņu institūts komūnisma apkarošanai noorganizējis un uzsācis pretkomūnistiskus televīzijas raidījumus no WMUR-TV stacijas (9. kanāls). Sākumā raidījumi notiks ik pārnedēļas pa pusstundai, ar nosaukumu „Tas attiecas uz Tevi." Raidījumu pamatā diskusijas par cīņu starp brīvo pasauli un komūnismu. Raidījumos piedalīšanos apsolījuši ievērojami amerikāņu darbinieki un arī latviešu trimdinieki kā liecinātāji pret komūnisma briesmām.

Amerikāņu institūts pašreiz sakārto plašāku ceļojošu pretkomūnistisku izstādi, kas pirmām kārtām būs pieejama Jaunanglijas pilsētās. Šajā izstādē būs arī latviešu trimdinieku savāktie dokumenti un literātūra pret komūnistu terroru Latvijā.

Osvalds Blūmītis pirms dažām nedēļām saņēma ABC radio un televīzijas sabiedrības piešķirto balvu par viņa televīzijas raidījumu „Vārds stiprāks par zobenu," kur bija attēlots, kā O. Blūmītis pārgādā pāri dzelzs aizkaram bībeles. ABC katru nedēļu pārraida dažādu konfesiju garīdznieku raidījumus, kas veltīti garīdznieku pašaizliedzīgam darbam Dievam un cilvēkiem. O. Blūmīša pārraidījums atzīts par labāko 1955. g. un viņam piešķīra balvu. Šo balvu svinīgā aktā O. Blūmītis saņēma Mančestrā (N. H.) un tās pasniegšana bija plaši aprakstīta amerikāņu presē.

Labi pazīstamais amerikāņu būvuzņēmējs Arturs Omans, kas kopā ar citiem amerikāņu celtniekiem šajās dienās atgriezās no 1 mēneša ceļojuma pa Padomju Savienību, izteicās amerikāņu žurnālistiem, ka šis ceļojums pa Padomju Savienību bijis [illegible] celtniekiem, kas pag. gadā rudenī apmeklēja arī Bostonu.

Padomju delegācijas locekļi viņam, Omanam, Maskavā teikuši, ka padomju celtnieku delegācija Bostonā piedzīvojusi visnaidīgāko uzņemšanu. Pret delegāciju notikušas vairākas demonstrācijas ar naidīgiem plakātiem un brošūrām, un viena šāda demonstrācija esot notikusi mācītāja Osvalda Blūmīša vadībā.

CEĻA VĀRDI

Labajam tic tikai nedaudzie, kas paši tādi ir.

Ebnere-Ešenbacha

*

Ceļojumi un vietas pārmaiņa stiprina garu. Seneka

*

Ceļojums rada toleranci pret citiem. Disraeli

*

Ja tavs tuvākais ir netaisns pret tevi, nebēdā par to, ko viņš dara, bet par to, kas tev jādara, lai tava griba būtu saskaņā ar dabu.

Epiktets

VALSTS AR VIENU IELU UN BEZ PASTMARKĀM

Dž. Rimkeits stāsta par kontrabandistu paradīzi Andorru

II

ANDORRĀ VISS CITĀDI

Ja ieceļotājs iebrauc kādā viesnīcā Spānijā, viņam daudzsološi prasa, vai tas vēloties istabu ar vannu vai dušu, vai bez tās. Kad ievācies istabā un cilvēks grib iet vannā, izrādās parasti, ka nav karsta ūdens. Ja protestē, tad parasti pasaka, ka karstais ūdens izbeidzies, bet rītā pēc pusdienām noteikti būšot, jo vannas ūdens savienots ar virtuves ierīci, un to kurina ar oglēm, kad taisa pusdienas. Andorrā ir otrādi. Tur parasti trūkst aukstā ūdens. Andorrā ir daudz ļoti karstu avotu, kas nekad neizsīkst. Aukstais ūdens gan. Krodziņos var dabūt visdārgākos un labākos dzērienus par smiekla naudu. Ja Spānijā dzērieni ir lēti, tad tie Andorrā ir vēl daudz lētāki. Visizsmalcinātākie franču šampanieši šeit tiek piedzerti pie ēdiena, it kā tas būtu lēts vīns...

KĀ ANDORRĀ KĻŪST PAR MILJONĀRU

Apprasījos draugiem, miljonāriem... jo tos atlikušos 848 cilvēkus, kuri it kā strādājot, grūti atrast... vai tad ievedot preci, pierobežas ierēdņi nemana, ka daudzums par lielu Andorras normālam patēriņam? Mani draugi paskaidro: Redzi, franči laiž visu iekšā, jo franču muitnieki domā, ka franču preces ies uz Spāniju... un tur viņiem nekādas darīšanas. To pašu domā arī spānieši. Bet ja prece nāk atpakaļ, tad uz robežas to noķer un aiztur, kamēr pierāda, ka tā nav kontrabanda! Spāņu un arī franču policijai ir savas prefektūras Andorrā, bet tā kā abām pusēm nav apcietināšanas varas, tad tās ir bezspēcīgas. Apcietināt var tikai tie 11 policisti, bet tie tādas lietas nekad nedara... Zagt neviens nezog. Viens otru pazīst. Ja kāds ko zagtu, tad tam būtu jāpazūd no Andorras, tas tiktu izstumts no sabiedrības. Un Andorrā ir tik labi... Tiesa, — ir viens tiesnesis, advokāts, ko Seo de Urgel bīskaps iecēlis uz visu mūžu. Tas dzīvo Barselonā, saņem labu algu. Ja kādreiz kāds tiesājams, tad viņš arī atbrauc uz Andorru. Pēdējos četros gados viņš Andorā nav redzēts! Pēc viņa nāves šis amats pāriet frančiem. Tie tad arī izmeklēs visam mūžam kādu pēc iespējas jaunāku advokātu, un tiesas vara būs atkal franču rokās. Lai ieceļotu Andorrā, sevišķu dokumentu nevajag.

IPAŠA PROFESIJA — DZERŠANA

Sevišķi acīs duras spāņu robežsargu laipnība pašā Andorrā. Tur ir vesels stāts dzērāju, kas ar labpatiku izmaksā un dzer līdz. Viņi par dzeršanu saņem arī atlīdzību — tā ir viņu profesija. Viņi draudzējas ar minētiem 6000 miljonāriem un gaida, ka pēdējie paši lielīdamies pastāstīs par saviem kontrabandas darījumiem. Iedzēris stipro un patīkamo franču konjaku, vīrs parasti jūtas lielāks! Labsirdīgi tas arī pastāsta, cik, ko un kurp tas nākošajās dienās vedīs. Protams, šie kontrabandas ķērēji neķer preci pie pašas robežas, bet tai „nejauši" uzklūp, kad tā jau zemes iekšienē. Savam draugam, kontrabandistu karālim, jo viņam vislielākais kantoris Andorrā — „Import-Export," (Viņš ir arī „Sindicat d'Iniciativa de Turismo" prezidents, praktiski — valsts prezidents), reiz uzprasīju: kādēļ gan viņi neizvairās no spāņu robežsargiem? Viņš smiedamies man atbildēja: „Viņi mums ļoti svarīgi, viņi mums nemanot dod ziņas ... par cenām, par sargu novietošanu u. t. t., u. t. t."

ROBEŽA AIZ BĀRA LETES

Viens no populārākajiem restorāniem - viesnīcām ir „La Truita" — (Forele). Tas pazīstams arī Andorā kā „El Rancho", jo šinī viesnīcā var labi un lēti dzīvot. Pirmklasīga istaba ar karstu ūdeni, ļoti labu vīnu pie ēdiena, trīs maltītes dienā — viss par vienu dolaru! Šinī viesnīcā pie saimnieka Don Antonio var arī pirks visu, ko tik vēlas, sākot ar visjaunākā modeļa Mercedes (veco auto ņem pretim kā daļu no maksas) līdz vismodernākai raidstacijai... Vai arī dzērienus, ko sirds vēlas... Antonio apgalvo, ka tieši viņa bārā, un kur viņa lete, esot Eiropas robeža: uz dienvidiem esot Afrika uz ziemeļiem Eiropa. Slavenajam teicienam, ka Eiropa beidzas pie Pirenējiem, Antonio atradis ģeografisku punktuālizāciju — savā bārā.

RELIĢISKĀS ĪPATNĪBAS ANDORRĀ

Tā ka Seo de Urgel bīskapam baznīcas jautājumos ir noteikšana, Andorra ir pakļauta stingrai katoļu ticībai. Francijā laulību šķiršana ir iespējama, bet Spānijā ne un Andorrā nekādā ziņā. Morāles ziņā Andorra tiek salīdzināta ar Berlīni, tikai citādā veidā. Ir ļoti daudz vācu tūristu, kas, Andorru „atraduši", apgalvo, ka Andorra esot „Seksuelles Notstandsgebiet" ...Starp Barselonu un Marseļu.

Ļoti slaveni Andorrā ir Ziemassvētku reliģiskie uzvedumi: Kristus piedzimšana stallī, Svēto Triju Ķēniņu nākšana, eņģelīšu dziedāšana u. t. t. Visa režija notiek garīdznieku uzraudzībā. Ierodas ļoti daudz ārzemnieku noskatīties skaisto brīvdabas teātri. Ziemā Andorrā kalnos ir stipri auksts — publikai tribīnēs ierīkota apkure, grīdā iebūvētie vadi, kuros tek karstais termālūdens, dod patīkamu siltumu. Īpatnējākais tas, ka šinī teātrī, kad ganiņi nes savas ārtavas Kristum, kas tikko piedzimis, netrūkst arī kontrabandistu, kuri Kristus bērnam uzdāvina savu preci, pielūdz Viņu, un tad atkal iet strādāt — nest kontrabandu pāri kalniem... No tā var arī spriest, ka kontrabanda pašā Andorrā netiek ieskatīta par kaut ko aizliegtu, protams, aiz robežas cilvēki domā par to lietu citādi... Ja kādu kontrabandistu noķer Spānijā un ja tam tomēr izdodas pārklupt pāri robežai, tad tas glābts.

Tā jau vairāk kā pusgadu viesnīcā „La Truita" oficiālā atvaļinājumā dzīvo kāds augstāks Spānijas militārists. Viņam neveicās ar kādu lielāku kontrabandas darījumu. Tagad viņš nogaida, kamēr viņa lieta noskaidrosies... Šādu „noskaidrošanu" raksta ar pieciem cipariem...

„ANDORRAS BALSS"

Slavena ir „Radio Andorras" — balss. Radio Andorra raida ļoti labu programmu, un tā gan Spānijā, gan Francijā ļoti iecienīta. Sakarā ar lielo popularitāti, arī to izmanto komerciālās propagandas nolūkos. Bet vispopulārākā ir pati Andorras balss — sieviete — spīkere — ar sevišķi daiļskanīgu un pievilcīgu balsi. Tā esot saņēmusi 342 precības piedāvājumus — tikai viņas piemīlīgās balss dēļ. Spīkere tik smejas un saka, ka viņa grib ar savu balsi visiem kalpot. Precēties negribot — viņai pašlaik 48 gadi.

Piezīme: Ja kāds no lasītājiem gribētu braukt uz Andoru vai Spāniju atpūtas ceļojumā, var griezties pie šī rakstiņa autora, (adrese redakcijā). Ar prieku viņš dos tālākos ceļojumam vērtīgos norādījumus un adreses Spānijā, tāpat par izdevīgu naudas pārsūtīšanas veidu. Spānijā pastāv valūtas ierobežojumus. **Red.**

ZIL. ZIRNEKĻA IZLOZE ŅUJORKĀ

29. jūlijā French Art Centre galerijā n[illegible] Latviešu mākslas draugu bie[illegible]ības Zilais zirneklis 2. gleznu izloze. Kaut gan saulainais laiks ņujorkiešus vilināja doties ārā no pilsētas, galerijā tomēr ieradās kupls izlozes dalībnieku skaits. Protams, ne jau visi laimēja gleznas, pa lielākai daļai tās ieguva tālumā dzīvojošas personas. Viena persona laimēja pat 2 gleznas.

Gleznas laimēja: P. Kalniņš (Indiana) — Lukrecijas Cielavas Puķes; Mirdza Vītiņa (Mich.) — M. Debeļa Statiņi; 13 g. v. Ieva Kalniņa (Šveicē) — M. Kovaļevskas Ganiņš; E. Ulmanis (Mich.) — L. Cielavas Rozes ar grāmatām; J. Dukāts (Ņujorkā) — P. Puzinas Lauku sēta; O. Bergmanis (Ņujorkā) — R. Kronberga Ainavą; Z. Tauriņa (Ņujorkā) — V. Avena Daugavas tilts; Aina Znotiņa (Ont. Kanadā) — L. Cielavas Rozes; Dr. R. Bērziņš (S.-Dak.) — P. Puzinas Laivas; Elfrida Riekstiņa (Mich.) — M. Kovaļevskas Adītāja; Z. Drubiņa (Ņujorkā) — M. Debels Ainava; S. Zārde (Ņujorkā) — R. Kronberga Bastejkalna tilts; E. Rudzītis (Ņujorkā) — L. Liberta Latvijas universitāte; P. Kārkliņš (Ind.) V. Avena Zviedru vārti Rīgā; J. Stankēvics (Minn.) — M. Kovaļevskas Čiganiete; L. Tiliks (Ņujorkā) — J. Tīdemaņa Šveices Alpi.

Nākošā izloze paredzēta pirms nākošajiem Ziemassvētkiem.

KALENDĀRS, RUDZU MAIZE UN IEDVESME

Osvalds Zobens, tas pats, kas latviešiem cep rudzu maizi, bija nodomājis izdot kalendāru un atnāca pie manis par šo jautājumu aprunāties, lai dodot viņam padomu, ko tur likt iekšā.

— Gandrīz vai visi latvieši ir grāmatu izdevēji — viņš teica — un laikam diezgan labi ar tām var nopelnīt, ar maizi nekur uz priekšu nevar tikt, latvieši sāk asimilēties un savu maizi vairs neēd, bet ar grāmatu ir citādi, tā nav nemaz jālasa, kad nopirkta, to var ielikt plauktā, lai uzglabājas nākamajām latviešu paaudzēm.

Un viņš teica, ka gribot sākt ar kalendāru, jo to vieglāk varēšot pārdot, tādēļ, ka tur dažādas raibas lietas varot sarakstīt iekšā. Kādas lietas īsti tur vajadzētu rakstīt iekšā, to nu viņš gribēja no manis izvilkt. No sākuma par šo tematu runāja diplomātiskā ceļā, aplinkus, bet kad neizdevās, tad apsolīja man honorāru, cik iznākšot. Es biju gatavs viņam palīdzēt, ja viņš man atdotu savu maizes ceptuvi mājas pagrabā, tad arī es savā dzīvē būtu ko sasniedzis, bet gaidi vien, to viņš pagaidām vēl pats gribot paturēt. Un tad viņš teica, ka latviešiem esot tāda daba — vienam otru izmantot, kā tik vien varot, viņš par mani bijis labākās domās, bet nu redzot, ka doktorandi esot tādi paši egoisti kā citi, tikai par savu labklājību vien domājot, viņš, ja tik gribētu, varētu dabūt padomu pat no doktoriem, tas jau neesot nekāds darbs, es varot būt pagodināts, ka viņš pie manis griezies u. t. t.

— Konkrēti runājot — viņš teica — padomu man neliegtu neviens īsts latvietis, un palīdzētu arī kalendāru sastādīt, sarakstītu visu, kas vajadzīgs, palīdzētu arī izplatīt, pārdot... Bet es jau, doktoranda kungs, ar kuru katru negribu ielaisties. —

Tie bija diezgan glaimojoši vārdi, un es apņēmos arī visu to darīt, tikai — kā nu tā bez kādas noteiktas atlīdzības?

— Konkrēti runājot — teica Zobens — latviešu kalendāra izdošana ir nacionāls pasākums, sabiedriska lieta. Tomēr — ja būs atlikums, es jūs neaizmirsīšu.. —

Tā mēs vienojāmies un sākām gudrot, ko rakstīt kalendārā iekšā. Bet tad arī man kļuva skaidrs, ka Zobens ar izdodamo kalendāru grib reklamēt tikai maizes ceptuvi, jo viņš vēlējās, lai katrā rakstā būtu kas pateikts par rudzu maizi un lai katrā lappusē būtu pieminēta viņa firma. Un viņš vēlējās, lai raksti būtu sacerēti tādā garā, ka rudzu maize ir ļoti veselīga un vienīgā īstā pārtikas viela latviešiem trimdā, un, ka to ēdot, latvieši neasimilēšoties, un ka tā dodama arī maziem bērniem, lai viņi uzņemtu nacionālo elementu, tā sakot, jau no mazām dienām. Tā

(Nobeigums 8. lpp.)

ROZES, SIEVIETES UN AKMEŅOGLES

Franča Skodas atmiņu improvizācija par ogļraču dzīvi Beļģijā

IV

— Ak tā, pareizi! Lūk, cik man jau veca galva. Tu Kurmim kaut ko stāstīji no savas dzīves. Dzirdēju, ka tavs tēvs bijis mežsargs kaut kur Kolkas raga apkārtnē un ka viņam bijis liels medību suns, vilks, kuru tu nevarot aizmirst; tavs labākais bērnības draugs. Briesmīgi tas tomēr ir, ka tevi atšķīra no vecākiem un atsūtīja uz Vāciju?

— Jā, es biju aizbraucis pie krustmātes uz Liepāju un vairs atkapaļ netiku. Ceļā mani policija apturēja, iejauca kādā bēgļu barā un uzdzina uz kuģa.

— Bet vakar vakarā pārnācis diezgan vēlu. Biji kaut kur tālāk izgājis?

— Olģerts klusēja ilgāku laiku un tad atbildēja:

— Jā, gāju pastaigāties.. Gribēju kaut ko nopirkt... — Tad pēkšņi: — Kā tu domā, vai mēs uz Vāciju varēsim sūtīt sainīšus?

Tātad Olģerts vakar gribējis kaut ko nopirkt un aizsūtīt uz Vāciju. Ļoti saprotama lieta. To gribēja arī daudzi citi, bet kā noskaidrojās, tad Beļģijas pasts uz Vāciju sainīšus nemaz nepieņēma. Lielākai daļai Vācijā bija palikuši tuvi cilvēki, kuriem bija apsolīts pie pirmās izdevības kaut ko aizsūtīt. Ja daudziem no mums nebija sievu un ģimeņu, tad gandrīz katram bija kāda meitene, kuras dēļ šī neparastā dzīves cīņa tika uzsākta. Kā līgumā bija paredzēts, tad katrs, kam tas nepieciešams, pēc 3 mēnešu nostrādāšanas varēs Beļģijā ievest savas ģimenes un līgavas, lai jauno ogļraču dzīve pieņemtu normālu ritumu, bet līdz tam vēl bija tik ilgs laiks, ka, vēl darba nepazīstot, bija grūti pārredzēt, vai vispār šos 3 mēnešus varēs iztūrēt. Tādēļ labāk būtu, ja jau tūlīt varētu kaut ko sākt sūtīt, lai tā mazliet nodrošinātu varbūtējo, neparedzēto atgriešanos Vācijā. Šinī sakarā tika plaši un gaŗi pārrunāts par tām lietām, kādas tad nu visizdevīgāk būtu sūtīt uz Vāciju — šķiltavu kramiņus vai cigarešu ietinamās lapiņas. Protams, tās visas bija priekšlaicīgas pārrunas, bet visi tām pieķērās ar lielu dedzību no kā varēja noprast, ka neviens te nav ieradies ar ciešu apņēmību palikt uz pastāvīgu dzīvi, ka katrs sevī glabā šaubas un svārstības.

Laikam jau tas tā visur: kur strādnieki, tur kungi. Līdz šim mēs pazinām tikai kruķi un mazo vīriņu, bet un ieradās vēl viens, pats augstākais noteicējs kantīnē, kāds Beļģijas jūds, pilns skarbuma un apslēpta naida, jo viņam jau bija zināms, ka esam piedalījušies karā kopā ar vāciešiem. Viņš tūlīt paziņoja, ka 5 gadi nosēdējis vācu KZ nometnē un ka viņš gan nedomājot nevienam par to atspēlēties, bet savu gribu viņš tomēr parādīšot. Viņš izņēma no kabatas papīra lapu ar mūsu vārdisku sarakstu un piesprauda pie durvīm.

— Rītā jāsāk strādāt, — viņš teica. — Pie mums Beļģijā nevienam neko bez darba nedod. Slinkojuši esat diezgan. Te ir saraksts, kādās maiņās esat iedalīti. Uz visstingrāko ievērojiet savus laikus. Tuvākus norādījumus un rīkojumus saņemsit uz vietas. Tūlīt varat saņemt drēbes, apavus un pārējās mantas.

Šis paziņojums bija trauksmei līdzīgs, visi grūstīdamies drūzmējās pie saraksta. Dažs savu vārdu atrada tūlīt, dažs meklēja un pētīja ilgi, jo ne visi vārdi uzrakstīti pareizi, saraksta taisītājs ļoti izšķērdīgi bija rīkojies ar X un Y. Mans un Olģerta ceļš arī it kā no augšas bija iezīmēts kopā — mūsu vārdi stāvēja viens aiz otra zem virsraksta: 2. maiņa. Darba sākums plkst. 14.00. Nu visi atkal meklēja rokā ukraiņus un poļus un mēģināja uzzināt, vai tā maiņa, kurā nu katrs bija iedalīts, ir tā labākā, ja sliktākā, tad kādēļ sliktākā; vai ir vēl iespējams pāriet no vienas maiņas otrā utt. Tad izziņa par saņemamām mantām: vai tās jāņem visas, kā sarakstā paredzēts, cik tās maksā un kad par tām sāk novilkt no algas. Protams, visas ziņas, ko mēs ieguvām, bija ļoti vērtīgas, sevišķi attiecībā uz mantām. Daudzas no sarakstā minētajām nemaz nebija vajadzīgas, vismaz sākumā ne, jo jau pirmajā algas dienā par tām bija jāsāk maksāt. Mēs nebijām atbraukuši tīri tukšā; reti gadījās kāds tāds, kam nebija līdz pāris vecu bikšu vai zābaku, kas vismaz sākumam varēja labi noderēt. Pats galvenais, bez kā neviens nevarēja iztikt, bija ādas ķivere. Tā bija absolūti nepieciešama. Kā nākošais nepieciešamības priekšmets izrādījās skārda pudele — bez dzeramā apakšzemē grūti iztikt, jo no putekļiem izžuvusi rīkle mūžīgi prasot pēc skalošanas. Tad katram vajadzēja izgatavot lielu, līku dzelzs āķi lampas uzkabināšanai; līkumam vajadzēja būt tieši tik lielam, lai to varētu uzkabināt kaklā, ja gadījumā pa kādu tumšu caurumu jārāpo uz visām četrām. Jā, un vēl viena nepieciešamība: katram vajadzēja kaut kā un kaut kur sagādāt kaut ko līdzīgu micei, uzmaukšanai galvā zem ķiveres, lai tā neslīdētu nost un neberztu pieri. Neizprotamā kārtā vairākiem bija līdzi paņēmušās sieviešu zeķes; tie tad tām nogrieza tievo galu nost un resno uzmauca galvā. Īsi un atri. Prasīju Kurmim, vai viņš arī man un Olģertam no „savas" zeķes nevar pa gabalam nocirpt?

— Visu, tik ne to! Šo zeķi valkājusi tāda kājiņa, kurai jūs nedrīkstat ne domās pieskarties, nemaz nerunājot par jūsu nemazgātajām galvām.

— Man šķiet, — ierunājās Krastiņš, kam arī bija „sava" zeķe no jaunās Vācijā palikušās sievas, — tu šo zeķi būsi nokabinājis no kādas veļas auklas.

— Bet ko tad tu teiktu, — Kurmis atbildēja ar jautājumu, — ja mana zeķe būtu no tās pašas sievietes labās, bet tava no kreisās kājas? Tavu Rutiņu es pazinu vēl pirms tu to apprecēji?

(Turpinājums sekos)

APCEĻOSIM SKAISTO KANADU

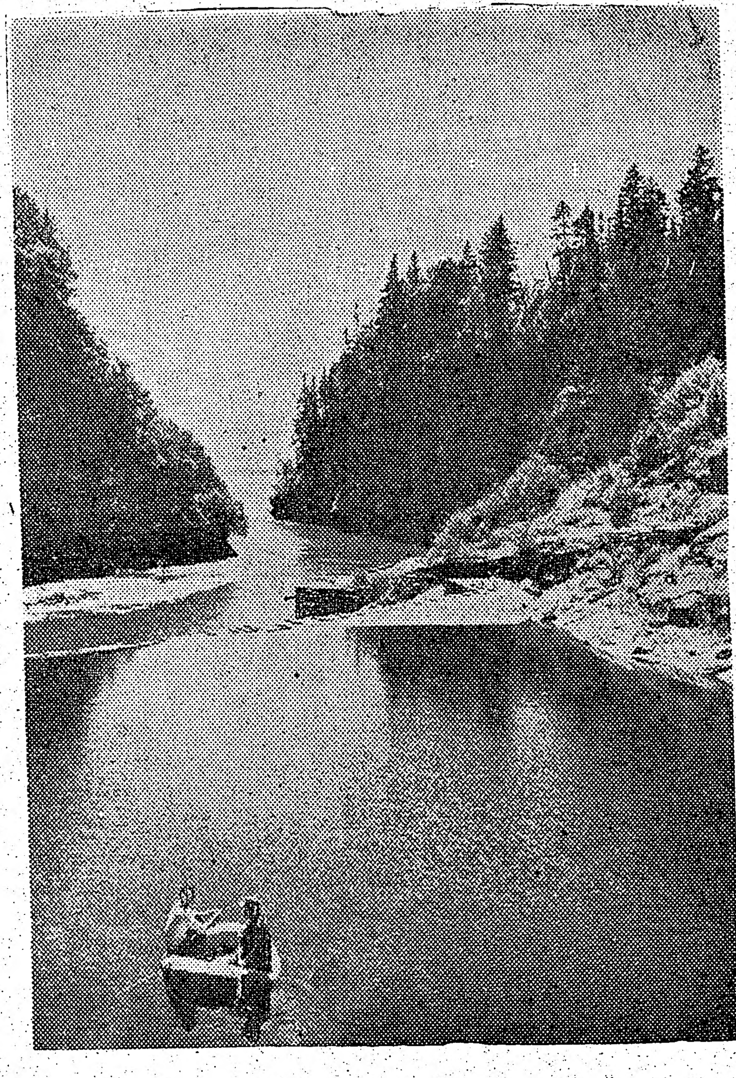

Šai līcī var ne tikai sauļoties, bet arī makšķerēt.

ALFREDS VILNIS

1. turpinājums

„Man ir labāks līdzeklis, kā izmantot franču lētticību. Tu pasēdi vien tepat, kamēr es pārskriešu pāri ielai līdz tirgotavai!"

Sacīts, darīts. Tukšo vīna pudeli kabatā noslēpis, Rūriks pazuda.

Iegājis dzērienu tirgotavā viņš droši nostājās pie letes. Kad pārdevējs nāca uz viņa pusi, viņš ātri pieliecās un tukšo pudeli pieskandināja pie letes apakšas.

„Es gribētu pārdot pudeles. Cik jūs maksājat?" tā Rūriks.

„Divdesmit franku gabalā. Cik jums ir?"

„Viena, divas, trīs, četras," Rūriks skaitīja, ar pirkstu uz grīdas aiz letes rādīdams. Tukšo pudeli uz letes likdams: „Šeit piektā."

„Kārtībā. Šeit jūsu simts franku," pārdevējs pagriezās pret kādu veikala izsūtāmo zēnu," Pjēr, savāc vāc pie kunga kājām esošās četras pudeles!"

Bet aiz kunga paša jau bija noškindējis pārdotavas durvju zvaniņš...

Dzertuvē abi jaunie draugi pasūtināja jaunu pudeli, un naudas bija diezgan arī paciņai melno franču cigarešu.

Ne Rūriks, ne Dūks ne mūžam nebūtu ticējuši, ka Olimpa iemītniekiem ambrozija un nektārs garšoja labāk nekā viņu tik lēti pirktās baudas. Bet ja jau dievu varenība spēj iznīkt, tad viņi nebrīnījās, ka arī otrā pudele drīz vien bija tukša. Gaisā izkūp labi apdrošināti nami, tādēļ mākslinieki neskuma, kad arī viņu cigaretes bija izkūpējušas dūmos, zemo un tumšo bāra telpu ar mistisku zilganumu piepildot.

*

Saule jau bija uzkāpusi zenītā, kad draugi atstāja dzertuvi. Gars bija baudījis diezgan, bet miesa prasīja savu daļu. Arī šoreiz Rūriks zināja padomu. Proti, bija jāiet uz ārzemnieku leģiona pieteikšanās vietu un jāsaka, ka grib stāties tā rindās. Tur tūlīt dodot labi paēst, īsto vārdu neviens neprasot un pat veselu ceturtdaļu litra vīna varot dzert. Pēc tam vienkārši izslīdēt pa vārtiem un nozust.

Lieta bija skaidra. Abi devās uz leģiona kazarmām Vincenā — Parīzes nomalē. Dūks gan mazliet neuzticīgi skatījās uz bārdaino leģionāru sargu vārtu priekšā, bet, Rūrika un sava rūcēja vēdera iedrošināts, tomēr gāja iekšā.

Cerēts, piepildīts. Pēc nepilnas stundas abu vēderi bija līdz augšai piepildīti ar spēcīgu un nesmādējamu ēdienu. Arī ceturtdaļa vīna izdzerta.

Bet vai nu tā bija īsti melna diena, vai arī vecie leģionāri Rūriku jau senāk bija ievērojuši ēdiena telpā kā „brīvklausītāju" — tūlīt pēc paēšanas abus ieveda kazarmu birojā. Aiz galda sēdēja vīrs sarkanu seju, pēc balss intonācijas spriežot, seržants. Draugi nepaspēja pat labdienu pateikt, kad tas jau kliedza:

„Visus dokumentus uz galda! Ta gueule!" Klusums! Nekāda pretim runāšana!"

„Izliecies, ka nesaproti franciski," Rūriks mācīja dzimtenes valodā.

„Fermer la gueule! (Žaunas ciet!). Ko tu burbini ķīniski? Pagājušoreiz, kad šeit par brīvu paēdi, runāji tīri labi franciski," seržants uzmeta savu balsi līdz pat zemajiem forta griestiem.

Jā, īsti melna diena! Ko Rūriks un Dūks paši no savām kabatām nepaspēja izņemt, to izņēma palīdzīgas rokas. Abus tik pretējos civīlos tērpus apmainīja pret vienādi netīriem dažādu armiju un laikmetu uniformu gabaliem. No friziera istabas iznākot, aktieŗa labi koptie mati bija pazuduši un līdz ar to arī pēdējā augstprātības izteiksme viņa sejā. Gleznotāja galva toties bija pieņēmusi pavisam cilvēcīgu izskatu, jo ne vien izpūrušie mati, bet arī bārda bija noskūta.

Dokumentus un civīlās drēbes paturēja birojā. Abiem karavīriem pret paša gribu ierādīja gultiņas, caur kuru maisiem gandrīz miltos saberzti salmi centās izlīst dienas gaismā.

Ēst Vincenas cietoksnī deva labi. Arī vīnu netaupīja. Rūrikam un Dūkam neatlika nekas cits kā baudīt franču ārzemnieku leģiona viesmīlību. Kazarmu mūri bija augsti, un sardze pie vārtiem nepielūdzama. Tā tajā dienā, kad draugi viens otru iepazina, viņiem bija lemts sākt pazīšanos ar armiju, kurā saplūst visas pasaules šaubīgākie elementi savas raibās pagātnes, vai arī dēku kāres dēļ. Daudzi kā savas kabatas pazina vai visu pasaules liepilsētu cietumus. Citi savā mūžā nebija redzējuši vairāk kā savu pagastu vai mazpilsētu.

Ar glaimiem un draudiem Rūriku un Dūku piespieda brīvprātīgi norakstīt piecus gadus no viņu dzīves par labu ārzemnieku leģionam.

OTRS STĀSTĪJUMS

Pēc pāris dienām sastādīja jauno leģionāru vadu, ko ar lielu „hallo" un puslitra vīna virsdevu ievietoja vecu vagonu divos nodalījumos transportam uz Marseļu — visas Eiropas jauno rekrūšu uztveršanas punktu. Par to nebūtu jāstāsta, ka līdz Marseļai septiņiem vīriem bija uztaisītas zilas acis un divi citi apspēlēti līdz kreklam. Zilās acis izdalīja divi kaprāļi disciplīnas uzturēšanai. Kāds angļu aristokrats(vismaz pats viņš sevi tā saukāja) zilu aci iemantoja no kāda soma. Anglis galvu bija izbāzis caur vagona logu, lai kaut uz brīdi paglābtos no neciešamās veco uniformu un sasvīdušo kāju smakas. Somu sapņotājs to pašu gribēja darīt, lai atbrīvotos no pēdējām vakardienas paģiru atliekām. Viens otra valodu nesaprata. Soms pie loga tika pēc tam, kad ar smagu dūri bija noglāstījis bālo aristokrata vaigu. Anglis ar savu Oksfordas izloksni par to gāja sūdzēties grupas kaprālim, kas pašreiz bija ļoti aizņemts pokera spēlē. Tik smalku valodu kā Oksfordā mācīto nesaprazdams, kaprālis, lai varētu pietiekami koncentrēties lielās bankas iegūšanai, ar skaistu kreisās rokas āķi iebrauca angļa otrā acī.

Laimētājs pokera spēlē bija kāds vecs leģionārs, kas no ķīniešiem bija iemācījies pirkstu nozīmi kāršu spēlē...

Kaut gan preču vilciens ar piekabinātājiem vagoniem bieži un ilgi stāvēja dažādās stacijās, jaunie leģionāri izkāpt nedrīkstēja. Alu, vīnu un sviestmaizes piegādāja vecie — protams, par divkāršu maksu. Tikai otrās dienas vakarā sasniedza Marseļu.

Ieejot Marseļas sv. Nikolaja cietoksnī, kur bija jau pieminētais savākšanas punkts, visas nodarbības izdarīja skriešus. Tas ir — skriet drīkstēja tikai jaunie leģionāri. Motīvs šādam pārvietošanās veidam bija karstā saule, kas dedzināja tik karsti, ka nebūtu gudri stāvēt mierā... Vecie leģionāri, kas ar sauli Indoķīnā un Afrikā jau bija apraduši, skriet nedrīkstēja. Tiem bija jāuzmana jaunie. Uzmanīja cītīgi. Kas negribēja brīvprātīgi skriet, dabūja ar kāju pa sēžamo. Kas par to sūdzējās, dabūja stāvēt ar seju pret sienu. Starp vīra degunu un sienu iebāza cigaretes galu. Deguns bija tik stipri jāspiež pret sienu, lai „končiks''' nekristu zemē. Ja ļāva nokrist — bija jāstāv pusstundu ilgāk.

Leģiona parastais brīvlaika darbs bija kartupeļu mizošanai. Jo bija teikts: dienišķā maizīte tev būs ar sviedriem vaigā jāpelna! Sviedrus jaunie rekrūši lēja pie akmeņu nešanas un skaldīšanas. Būvēt un pārveidot leģionā likās parasta lieta. Kad bija diezgan pārveidots, tad to pašu sāka no otra gala. Ja leģionāru kaut brīdi atstāj mierā, tas sāk perināt sliktas domas. Pēc sliktām domām parasti seko sliktas nodarbības. Vispār — domātājus leģionā necieta. To atzina arī Dūks un Rūriks, kad vienam pēc ļoti asprātīgi un gudri izteiktām piezīmēm, ko bija saklausījis kāds apakšvirsnieks, bija veselu nedēļu virtuvē jāberž katli līdz zvaigžņu spožumam un otram četras dienas ilgi jātīra netīrumu bedres.

Svētā Nikolaja cietoksnis bija īsta modernā Bābele. Vienā reizē dzirdēja runājam vismaz trīsdesmit dažādās valodās, bet saprasties ar kādu bija grūti. Vācu karaspēks Otrā pasaules kaŗa laikā visu Eiropas tautu locekļiem bija iemācījis vismaz dažus teikumus vācu valodā. Tādēļ leģionā no sākuma vislabāk varēja saprasties vāciski. Piemēram:

„Du sprechen deutsch, Kamerad?" jautā viens.

„Ik verteen, du sprekken," tā otrs.

„ann du g'boren, ik arbeiten im Lande."

„Wann du g'boren?" — pirmais.

„Ik niks boren, ik arbeiten im Lande."

„Nix arbeiten gleich, du erst Geburt machen," pirmais centās savu jautājumu izskaidrot.

(Turpinājums sekos)

DAINAS KORA PANĀKUMI ŠEKSPĪRA SVĒTKOS

Šekspīra svētku spēļu ietvaros, 29. jūl. Stratfordā sarīkojumā „Kanadas tautu dziesmas" piedalījās arī mūsu Dainas koris. Šo sarīkojumu financēja Kanadas kristiešu un žīdu padome un tas bija sadalīts trīs atsevišķos koncertos: 15. jūlijā dziedāja igauņu vīru koris un jaukts poļu koris, 22. jūlijā — vācu kori no Kičeneras un Vindzoras un 29. jūlijā līdz ar Dainas kori un solisti Almu Skudru - Kārkliņu dziedāja arī ukraiņu sieviešu kvartets un pazīstamā nēģeru dziedātāja P. Vait. Latviešu programmā ietelpa 7 kora un 2 solo dziesmas, bet klausītāji prasīja piedevas un Graubiņa Aiz krūmiņa atkārtojumu. Koncertu noklausījās ap 2000 personu, to starpā arī pazīstamais kanadiešu komponists Lui Aplbaums, kas darbojas svētku mūzikas prezidijā. L. Aplbaums, sarunā ar prezidija direktoru un koncerta tiešo izkārtotāju un konferensjē Ričardu Džones, par Dainas kora mūzikālo sniegumu izteicies reti atzinīgi, sevišķi pieminot Jāzepa Vītola Karaļmeitu.

Pēc koncerta māksliniekus un koristus pacienāja ar labām vakariņām, kad sadraudzīgajā gaisotnē kā Dainas koris, tā arī ukraiņu dziedātājas un P. Vaita sniedza priekšnesumus, tā sakot, viens otra priekam.

Dainas koris sakarā ar šo koncertu guvis plašu kanadiešu preses uzmanību: Toronto laikrakstos parādījās koristu uzņēmumi, dažādi apraksti un pēc koncerta — teicami vērtējumi.

Izkāpjot no autobusa, jāpētī apkārtne

Koncerta vadītājs R. Džoness iepazīstina klausītājus ar Eriku Freimani

Pēc koncerta lieliski garšo vakariņas

J. Kreiļa uzņēmumi

● Pāvils Klāns, uzturoties dažas dienas Londonā kā viens no Latvijas Penkluba delegātiem starptautiskajā rakstnieku kongresā, uzņēma filmā un skaņu lentā Anglijas latviešu sabiedriskos darbiniekus un organizāciju pasākumus.

● Jonāss Miesnieks Filadelfijā pabeidzis jaunu romānu „Jāņa Gaiķēna jaunības gadi un nāve."

● Viesizrādēs Melburnā austrāliešu profesionālajās baleta sabiedrībās pašreiz uzstājas 4 latviešu dejotāji — Vija Vētra, Aina Rīga, Arvīds Fībigs un Bruno Harvejs-Stankevičs. Prombraukšanai pošas V. Vētra, kura rīko no melburniešiem atvadīšanos 8. augustā.

Pēc tam māksliniece dosies uz Sidneju, kur 21. augustā sāksies Kismet viesizrādes. Melburnā V. Vētra noorganizējusi indiešu deju kursus.

Dzintars Freimanis

LĪDZ

Viļņi krastu sit un skauj un glāsta,
Acis glāsta zilais debess zīds
Diena mirdzošā, — kad slīgsi rietā,
Vai tavs smaids tad nāks, tad nāks vēl līdz?
Vai tavs spožums, tavas gaismas elpa,
Stars, kas mūžīgs telpā skrejot stīdz,
Zudīs man, vai nāks, vai nāks vēl līdz?
Mirkļu lielā, nedzirdamā dziesma
— Zelta brīnums spējš, kas zib un trīc —,
Vai tu bēgsi, gaistot izskanēsi,
Jeb vai nāksi, beidzot nāksi līdz?

Viesos pie angļu rakstniekiem

P. Aigara atmiņas par PEN kluba kongresu

PEN kongresā bija daudz jauku brīžu un neaizmirstamu satikšanos, bet visīpatnējā no tām bija satikšanās ar britu dzejniekiem: Stīvenu Spenderu, Lauri Lī un Luisu Meknīsu. Deviņu miljonu pilsētā mazā zālītē Meiferā karstā vasaras pēcpusdienā aiz nolaistām žaluzijām sēdējām apm. 40 cilvēku no visām pasaules malām un klausījāmies, kā britu dzejnieki lasa savas vārsmas un kā to dzejām rakstīto mūziku atskaņo burvīgā dziedātāja Hedli Andersone.

Nāves un mīlestības noslēpumi, sociālās pretešķības, nabadzības posts un dabas pielūgsme — tas viss atradis vietu britu dzejnieka vārdos. Stīvenss Spenders lēnā skumjā balsī lasīja Eliota, Dilana Tomasa, Valtera Delamera un savus dzejoļus. Lauri Lī un Luiss Meknīss savukārt sniedza savu darbu praugus. Viens — trauksmains ekspresīvs ar sociālo pamatjūtoņu, otrs — Londonā apmaldījies dabas liriķis, kas arī autobusā braucot, redz savus dzimtā novada vītolus. Visumā britu modernās dzejas pamatjūtoņa ir smeldzīga. Tai nepiemīt nekas no britu tradicionālā miera. Trauksmaina, škautņaina, meklējmu pilna tā var noderēt daudzējādā ziņā par paraugu arī jaunu izteiksmes veidu meklētājiem latviešu dzejas pagalmā.

Ja būtu vienā teikumā jāatbild, ko šis PEN organizācijas kongress ir devis latviešu rakstniekiem, tad būtu jāsaka, ka pasaules rakstnieku saime visumā saprot un jūt līdzi mūsu liktenim un morāli mūs atbalsta.

Vismazākā izpratne par mūsu misiju bija, diemžēl, vērojama pie lielās amerikāņu tautas rakstniekiem.

Pēdējie pat izteica izbrīnu, kādēļ latviešu rakstnieki, dzīvodami ASV, raksta latviešu valodā. No amerikāņiem, kas bija kongresā, neviens nevēlējās ielaisties sarunās par mūsu nelaimi. Tas pats bija sakāms par kādu pārstāvi no Austrālijas, kurš pareģoja, ka drīzi pienākšot diena, kad visi latvieši Austrālijā lasīšot tikai angļu valodā.

Nav jātērē lieki vārdi, lai teiktu, kādas sajūtas izraisīja latviešu delegātos šāda amerikāņu kollēgu nostāja. Paldies Dievam, tie bija tikai atsevišķi gadījumi. Ar šo kongresu visumā mūsu rakstniecības draugu pulks ir ievērojami audzis un mūsu starptautiskās attiecības padziļinājušās. Mūsu nacionālās prasības ir mestas cittautu vārdu mākslas meistaru vidū, un tas ir noticis bez jebkādiem komiteju, fondu vai mecenātu atbalstiem. Neviena latviešu organizācija ne vienā, ne otrā pusē jūrām neizrādīja interesi mūsu darbu sekmēt. Mums, latviešu PEN kluba delegātiem, vislielākais gandarījums ir kongresā pieņemtā rezolūcija, kas iestājas par apcietināto rakstnieku atbrīvošanu no vergu darbu nometnēm. Šai rezolūcijai būs savas sekas, jo to tačū pieņēma šī starptautiskā rakstnieku kongresa dalībnieki, kuri runā ne vien savu valdību, bet arī savu tautu un savas sirdsapziņas vārdā.

Noslēgumā jāpiebilst, ka britu kollēgas un angļu PEN centrs mums parādīja neviltotu uzmanību. Nevienā vietā ne mirkli nejutām, ka esam mazas tautas un okupētas valsts rakstnieku pārstāvji.

Arturs Priednieks-Kavara un Milda Grimma - Strause jūlijā viesojās Sanfrancisko, iepriecinot klausītājus ar operu ārijām, duetiem un latviešu un cittautu komponistu dziesmām. Abi mākslinieki izpelnījās bagātīgus aplausus un ziedu veltes.

P. Slavinska uzņ.

Latviešu gleznotājs skatuves mākslas paidagogs

Pētera Krūmiņa dekorācijas Zilā putna izrādei Anglijā

Rūdolfa Steinera teātrī, Londonā, laikā no 11. līdz 17. jūlijam notika Māterlinka Zilā putna izrādes, kuras vienbalsīgi cildināja Londonas laikraksti. Mums nozīmīgi šīs izrādes pieminēt, jau tāpēc vien, ka dekoratīvais ietērps iestudējumam bija darināts pēc jaunā latviešu mākslinieka Pētera Krūmiņa metiem un viņa personiskā vadībā.

Beļģu dzejnieka Morisa Māterlinka Zilo putnu mūsu dienās ir ļoti reta izdevība redzēt. Humānisma ideāli, kas pausti Māterlinka simbolistiskajā dzejā un jo sevišķi šai lugā, vairs neatrod īstenojumu šā laika saardītajā pasaulē. Ir tāpēc patīkama pārmaiņa no atomu ēras konfliktiem pārcelties Māterlinka sapņu pasaulē, kurā visas lietas dzīvo un visam pāri skan bišu melodijas.

Zilo putnu presei, lūgtiem viesiem un Londonas skolu jaunatnei rādīja Rozes Brufordas teātra kolledža, kurā Pēteris Krūmiņš ir mācību spēks.

Zilais putns ar 13 ainām, kurās 12 reizes jāmaina dekorācijas un skatuves iekārta, bija īsta spēku pārbaude jaunajam māksliniekam, un viņš šajā pārbaudē godam pastāvēja.

Zilā putna iestudējums liecināja par ļoti plānveidīgu un nopietnu darbu, un izrādes līmenis darītu godu daudziem profesionāliem Londonas teātriem.

Lugas režijā galvenais uzsvars bija likts uz dzīvu, saskaņotu, izlīdzinātu ansambļa darbību. Tāpēc apzināti nebija izcelta neviena zvaigzne, un tas bija panākts, nevis apslāpējot lielāko lomu spilgtumu, bet paceļot arī mazākās lomas līdz dzīvam spēles līmenim. Izrādē nebija statistu, nebija „tukšu" vietu, kur darbība pārtrūkst.

Šai izrādē bija izdevība nodarbināt visu skolu, tieši šis viedoklis bija noteicis lugas izvēli. Lugā darbojās 142 personas, bez tam kolledžas audzēkņi savu skolotāju vadībā bija paveikuši arī skatuves izbūvi, pārkārtošanu ainās, apgaismošanu, kostīmu darināšanu, mūzikālo pusi utt. Reti ir gadījies redzēt, ka paidagoģiskie principi būtu tik sekmīgi saskaņoti ar mākslinieciskajiem standartiem.

Pētera Krūmiņa dekorācijas labi iekļāvās kopējā režijas plānā. Nekur tās nekļuva par pašmērķi, kas dažkārt ir noticis Zilā putna izrādēs, nekur tās nebija arī par pieticīgām. Pirms trim gadiem beigtās studijas angļu mākslas kolledžā ir Pēterim Krūmiņam devušas akadēmisma aizkavētā angļu modernisma līdzekļus, kas parādās vienkāršotās, lauztās formās un pasmagās krāsās. Ar šiem līdzekļiem dekorātors tomēr sekmīgi bija atrisinājis arī tādu uzdevumu, kā 4. ainas Nakts pili. Ļoti tuvu Māterlinka dzejas garam bija sākuma un beigu aina — zemnieku istaba ar vērpjamo ratiņu, sienas pulksteni, lielo krāsni un gultu. Šai ainā plaiksnījās dzidras atmiņas no zemnieku sētas, kas izauklējusi tiklab dekorātoru, kā bijusi tuva Māterlinkam viņa bēgšanā no technisķās pasaules skarbuma.

Labu izdomu dekorātors bija rādījis, novietojot mazajā skatuvē telpiski labi izbūvētos skatuves priekšmetus un izmantojot tos ļoti racionāli biežajās ainu maiņās.

Rozes Brufordas teātra kolledža sākusi darbību 1950. gadā, un seši gadu laikā jau ieguvusi labu vārdu.

Pēteris Krūmiņš kolledžā aicināts par mācību spēku pirms trim gadiem, un skolai toreiz nebūt nav bijis viegli atrast paidagogu, kas var mācīt ne tikai dekorāciju gleznošanu, bet arī praktiskos dekorāciju gatavošanas darbus, sākot ar audeklu sagatavošanu un beidzot ar galdniecību. Tā kā skolas audzēkņu vairums ir meitenes, parasti ar vidusskolas beigšanas apliecībām, tad daudzas no viņām Pētera Krūmiņa klasē pirmoreiz dzīvē tulznainām rokām mācās iedzīt naglu un sazāģēt dēli.

Trīsgadīgajā kolledžas kursā audzēkņi var izšķirties par vienu no diviem ceļiem — gatavoties skatuvei vai paidagoga darbam skolās. Tiklab vienā, kā otrā virzienā skolas vadība dara iespējamo, lai abiturientiem paškirtu ceļu, kad kurss nobeigts. 1953. gadā paidagoģiju izvēlējušies 14 abiturienti, skatuvi 4, 1954. gadā atbilstošie skaitļi bijuši 15 un 11, bet 1955. g. 18 un 8. Audzēkņus, kam teātra pasaule mīļa, bet kuriem trūkst pietiekamu skatuves dotumu, kolledža virza uz paidagoģiju.

Skolas dvēsele ir Roze Bruforda, kas stāv nomodā par katru sīkumu skolas dzīvē, un gada beigu izrādē sagaida un izvada katru viesi. Šāds lielas personības paraugs, pilda ar entuziasmu skolas darbu, un tajā ļoti intensīvās studijās tāpēc var izaugt labi skatuves gaitnieki, paidagogi un teātra mākslas mīļotāji.

Skola atrodas Londonas pievārtē - Lamorbijas parkā, Sidkapā, Kentas grafistē. Plašie apstādījumi, kuru vidū netrūkst pat ezera, dod iespēju labā laikā nodarbības rīkot brīvā dabā. Skolai ir pašai sava skatuve un darbnīcas, kurās Pēteris Krūmiņš ar audzēkņiem veic praktiskos dekorāciju gatavošanas darbus.

Kolledža ieguvusi jau Londonas teātru pasaules uzmanību, un par tās izrādēm Londonas lielie laikraksti dod cildinošas atsauksmes. Lietpratīgais kolledžas darbs nesen bija ļoti atzinīgi novērtēts plašā rakstā The Times izglītības pielikumā.

Pēteris Krūmiņš ir atradis ceļu uz šādu nopietnu mākslas laboratoriju, likdams lietā savas spējas, možo zemnieka dēla prātu un centību. Būdams pats jauns mākslas gaitu sācējs, viņš redzami aug mākslas veiksmēs reizē ar šo skolu.

J. A.

Dāņu laikraksts par mūsu tautas dziesmām

Dāņu laikraksts Lolland Tidende 23. jūnijā veltījis veselu lappusi latviešu tautas dziesmu izdevumam, ko Kopenhagenā veic „Imantas" apgāds enerģiskā īpašnieka L. Reimaņa vadībā. Rakstam virsraksts „Latviešu dziesmas — dāņu eksporta manta kultūras cīņā starp Austrumiem un Rietumiem", un tajā aprādīts, ka drīzumā būs pabeigts latviešu tautasdziesmu izdevums 12 sējumos, kas aptver 60.080 dziesmu.

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces viņete

ROMĀNS

(19. turpinājums)

Kad Imants bija apsēdies ierādītajā vietā un paskatījies pa kreisi, viņš sev blakus ieraudzīja brālēnu Edgaru. Edgars 1941. gadā bija aizbēdzis krieviem līdzi uz Maskavu, jo pirmajā komūnistu valdīšanas laikā bija mainījies ļoti strauji pa kreisi un pat centies iekļūt partijā. No laikrakstiem Imants zināja, ka Edgars atkal atgriezies Latvijā un tagad ir kāds augstāks ierēdnis Izglītības ministrijā.

Viņš juta, ka zudušās acs dobumā strauji saplūst asinis, un ka runāt viņš pašreiz nevarētu: ja arī Edgars viņu tīši negribētu nodot, pietiktu viena vārda, lai pa labi sēdošajos darba biedros rastos neuzticība, šaubas, minējumi un aizmugures valodas.

Viņu skati beidzot sastapās. Edgara acis vienaldzīgi pārslīdēja deguma rētu sačervelētajai Imanta pierei un labajam vaigam, uz mirkli apstājās pie melnās acs saites un drusku kā izbrīnījušās papētīja rūsgano ķīļa bārdu. Tad viņš cienīgi palocīja galvu.

„Edgars Straumēns."

„Augars... Jānis Augars — no Slokas..." Imants bija atguvis balsi.

Tad viņi vēl bija parunājuši pāris teikumus, un kad runas un priekšnesumi uz skatuves beidzās, vienaldzīgi atvādījušies un spieduši viens otra roku.

Divi sveši cilvēki — Edgars Straumēns un Jānis Augars.

Otro reizi viņu Jelgavā uz ielas apturēja tā skolas biedrs Varba un lūdza atļauju aizsmēķēt pie viņa papirosa. Imanta roka mazliet trīcēja, kad viņš sniedza sērkociņu kārbiņu, bet Varba pasmaidīja viņam tieši sejā, pagriezās pret vēju, aizsmēķēja aiz paceltās mēteļa apkakles, atdeva sērkociņus, vēlreiz pasmaidīja, pateicās un aizgāja.

Abas sastapšanās Imantu pārliecināja, ka Imanta Straumēna vairs nav. Ka ir tikai Jānis Augars.

Saskaņā ar ierakstiem mirušā pasē, Jānis Augars Rezēnas pagastā gan bija dzimis, bet dzīvojis tur tikpat kā nebija. Viņš bija blandījies gan pa Rēzekni, gan Daugavpili, kādu laiku dzīvojis Rīgā, tad atkal Daugavpilī, lai beidzot nomirtu Burtniekos — ar diloni, kā bija rakstīts ārsta apliecībā.

Kas viņš bijis, ko darījis — to Imants nezināja. Pēc paraksta spriežot, augstas skolas viņš apmeklējis nebija un daudz rakstījis viņš savā mūžā arī nevarēja būt. Tātad — strādnieks. Bet kāds?

Lai kaut cik noskaidrotu šos jautājumus, jau drīzi pēc iznākšanas no meža Imants bija aizstaigājis uz Daugavpili un uzmeklējis māju, kur Augars bija pēdējo reizi pierakstīts.

Tā bija vienstāvu koka celtne, nekrāsota un ļoti netīriem, šauriem logiem, kam stiklu vietā daudzās rūtīs rēgojās avīžu lapas un papes gabali.

Durvis atvēra paveca sieviete, priekšautā, lakatiņu galvā.

Augars? Nē, Augars te vairs nedzīvojot. Sen jau kā aizgājis — teicies iet uz Reznu.

Kad? Īsi pirms kara beigām. Savācis mantas un laidies atpakaļ uz dzimto pusi, neesot juties labi, sūdzējies par slimību. Nē, te vairs neesot redzēts. Kur strādājis? — Braucis par smago ormani pie šās vecā — tas jau viņa amats. Ak, naudu palicis parādā? Jā, vai tikai šis neesot Jāņa Rīgas saimnieks? Par to Jānis stāstījis, ka tam arī bijusi iesārta bārda.

Imants ar izziņu bija apmierināts. Tātad — smagais ormanis.

„...un tāpēc partijas uzdevumā varu jums ziņot, ka brauciens uz Vāciju piešķirts Krišam Veidem, Jānim Augaram un Pēterim Graudam," Grunde nobeidza runu, nokāpa no katedras un gaidīja, lai beigtos plaukšķināšana.

Tad sākās svinīgā akta nākošā daļa — dziesmas un strādnieku pārstāvju atbildes runas.

*

Mājās Imants tai vakarā atgriezās vēlu — visi trīs izredzētie pēc darba beigām iegriezās Sarkanajā Zvaigznē, un tad Imants īsi pirms pusnakts Veidi un Graudu atstāja, tie viņa aiziešanu vairs nemanīja.

Kaut arī viņš jau agrāk ne vienreiz vien bija rotaļājies ar domu, ka vajadzētu kaut ko pasākt, lai varētu pārkļūt zemes robežai, tad tagad, kad šī iespēja radās, viss likās muļķīgs un neīsts — leģiona virsleitnants, dzelzkrusta kavalieris, 1940./1941. gada partizāns, lai būtu izredzēto vidū, ko par valsts naudu partijas uzdevumā vedīs uz ārzemēm rādīt citām tautām kā padomju iekārtas paraugstrādniekus! Ka viņš līdz šim vēl bija dzīvs — tas bija Dieva brīnums. Vai tā bija arī žēlastība, nevarēja zināt, bet brīnums tas bija. Vai šis ceļojums nebija Dieva cilpa, kurā viņu — grēcinieku noķert?

Aizvadītajos gados viņš bija zadzis — pasi, drēbes; kādu laiku arī ēdienu. Viņš bija melojis — uzdodamies par to, kas viņš nebija. Viņš bija zvērējis atriebību; viņš bija nīdis un nīda vēl šodien.

Var jau būt, ka tas viss nebija grēks, jo viņš visu to bija darījis, lai saglabātu dzīvību.

Bet noteikti grēks bija tas, ka viņš jau trešo gadu dzīvoja ar Moniku. Nelaulāts, bez mīlestības, bez sevišķa sirds siltuma.

Kas viņu bija atturējis ar Moniku salaulāties? Tas, ka viņš nezināja, vai Inta dzīva, vai mirusi?

Nē.

Tās nebija bailes no divsievības — tas bija uzticības trūkums.

Pirms trīs gadiem viņš ievadājās pie Vaivariem. Viņam tur bija mazs kambarītis pašam par sevi — kādreiz tas bija bijis pieliekamais — jo vairāk tur nevarēja ievietot kā vienu gultu. Visus gadus viņš bija ilgojies pēc paša istabas, pēc kakta, kur būt vienam — kaut vai tikai tāpēc, lai vairs nebūtu jābīstas, ka miegā vai slimībā nesarunā kaut ko tādu, ko istabas biedri nedrīkstētu dzirdēt. Kad pie Vaivariem atbrīvojās kambaris aiz virtuves, viņš nebija vilcinājies nevienu brīdi.

Lielajā istabā dzīvoja Vaivari paši, bet virtuvē gulēja Monika. Viņa bija no Vidzemes un strādāja turpat, kur viņš un katru vakaru, gulēt ejot, viņam bija jāiet cauri virtuvei.

Pus gadu viņš tā sastaigāja.

Pus gadu viņš katru vakaru gāja garām viņas guļas vietai. Dažreiz tā bija tukša, bet dažreiz Monika jau bija apgūlusies, un tad viņš redzēja tās tumšos matus uz baltās spilvena drānas, redzēja kailus plecus, redzēja palagu kļaujamies ap tās ķermeni, un viņam tad vajadzēja pasteigties, lai ātrāk paietu garām un nokļūtu savā kambarī.

Un bieži viņš naktīs nomodā dzirdēja, ka aiz plānās dēļu sienas Monika dažreiz nopūtās un ka nočabēja sega, ciešāki tajā tinoties.

Ne vienreiz vien viņš bija atstājis savu guļas vietu un steidzies laukā kāpās un āvis, lai ūdens un jūras mēslu spīvā smarža nomierina tā satrauktos juteklus.

Bet vienu vakaru viņš līdz savam kambarim nebija aizkļuvis.

Bija maija pēdējās dienas, aiz virtuves loga smaržoja cerīni, un mēness gaismas krēslotajā virtuvē Monikas tumšā galva uz baltā spilvena izskatījās kā saritinājies melns kaķēns, un garām ejot viņš to noglāstīja.

(Turpinājums sekos)

V. PALMA
RI 3670 no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu
G. Batcheller, Broker — 33 Fai rview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BŪTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BŪTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESĪBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

BROADVIEW — DANFORTH rajonā: atsevišķa 11 istabu dubultķieģeļu laba īres māja, 2 vannas istabas, 2 virtuves, ūdens-eļļas apkure, garāža. Izdevīgi maksāšanas noteikumi. Iemaksa $4.000.

PLAYTER — DANFORTH rajonā: atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iem. $3.500.

GREENWOOD — GERRARD rajonā: 3,5 gadus veca atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja. Moderna eļļas apkure. Iebraucamais ceļš, kopējā cena — $14.900. Iemaksa $2.700.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem. Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

HILLCREST MOTORS LIMITED
1438 BATHURST ST., TORONTO
FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECĪBA
1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu $200 uz nomaksu līdz 3 gadiem
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības
- salons.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

EGLĪŠA—RADIO
Labo: televīzijas, radio, auto radio aparātus, plašu spēlētājus un citus elektriskus aparātus.
Ja vēlaties pirkt televīzijas, radio vai plašu spēlētājus, jums noteikti atmaksāsies, ja vispirms ienāksit pie manis.
Atvērts līdz plkst. 9.00 vakarā 6 dienas nedēļā.
161A Roncesvalles Ave, tel. LE 7-1401, Toronto

10% ATLAIDE 10%
PASREIZĒJIEM PASŪTINĀJUMIEM.
Lielā izvēlē labākās angļu drānas. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, labākās oderes un pārējos piederumus
387 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6813
V. KUČĀNS
Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

THE NORSEMAN OIL BURNER
NATURAL GAS
ŪDENS SILDĪTĀJS $120
RED D
Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkures (burner) sākot ar $250.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $7.00
A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave, Toronto, tel. LE 1-6583

KAKTIŅŠ
Transporta firma
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt
RO 7-6697, katrā laikā, 1997 Keele St., Toronto

Dr. JĀNIS REKAI — chirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI — iekšķīgās slimības un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 8-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

RIDOUT REAL ESTATE LTD.
A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ
MILLWOOD RD. — YONGE
Iemaksa $4.500. 6 istabu dubultķieģeļu savrupmājai, moderna virtuve, ūdens-eļļas apkure, Iekopts dārzs un garāža.
Izmaksāta māja.
PAPE — MORTIMER
Pilna cena $13.000. 6 istabu dubultķieģeļu pusmājai, moderna virtuve. Dārzs un garāža. Iemaksa $3.000.
RIDOUT REAL ESTATE LIMITED
RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

LEASIDE ESSO GARAGE
LATVIEŠU UZŅĒMUMS
928 Millwood Rd., Toronto
Tel. HU 8-5152, mājās AM 7-4782
Imperial ESSO benzīns un eļļas
AUTO REMONTI • VISI DARBI GARANTĒTI
L. Alders MĒRENAS CENAS L. Marovskis

MODERN DELICATESSEN
281 Danforth Ave., Toronto, GE 3331
Lielā izvēlē visāda veida gaļas produkti, augstākās kvalitātes Eiropas meistaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas zivju konservi. Dažādu šķirņu sieri. Maize, kūkas un citi cepumi.
Jūsu gaumei piemērota galda klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīta apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos.
Pārliecinieties par preču kvalitāti!
2. veikals: 746 Dovercourt Rd. (pie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto
ZELMA BELTE

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
Auto skola Baltic

Apmācības auto:	Apmācības laiks:
OLDSMOBILE autom. transmisija	6—8 st.
CHEVROLET standart transmisija	8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem	10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atļaujas
AUG. MASINGS
100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

DAUGAVA
PĀRTIKAS PREČU VEIKALS
581 PAPE Ave. Toronto, tel. GE 9113. (1 bloku no Danforth)
Veikals atvērts no 7.30 - 9.30 vakaros. Piedāvājam: labākos gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus pārējos gaļas produktus un delikateses. Mūsu veikals jums atvērts.
Paldies. Īpašn.: O. DARZIŅŠ un E. OZOLIŅŠ

Pieņemam pasūtinājumus audumiem
Vienmēr krājumā:
latviski spilveni un sedziņas
HANDWEAVING Studio
238 Bloor St., W, Toronto
Tel. WA 2-1315

JAUNAIS CENRĀDIS AR
LIELU CENU NOLAIDI
nodrošinātiem saiņiem uz
LATVIJU
un citām Eiropas zemēm, arī uz Sibiriju, dod iespēju jums palīdzēt saviem tuviniekiem, tas ir drošākais un lētākais ceļš.
Plašākā firma Ziemeļamerikā.
JANIQUE TRADING CO
Īpašnieks J. KAMIENSKI
Galvenais birojs: 835 QUEEN St., W., Toronto, Ont., tel. EM 4-4035
Nodaļas: Winnipeg, Man., Edmonton, Alta., Hamilton, Ont., St. Catharines, Ont., Buffalo, N.Y., Chicago, Ill., Cleveland, Ohio, Newark, N.J., Philadelphia, Pa., un citās lielākās pilsētās.
Fort William, Ont. — 627 Simpson Road, tel. 8-9618

LATVIEŠU VEIKALS
THE SPRING
MARKETERIA
Pārtika — Delikateses
- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M. KŪLAIŅI

Pieprasiet savos veikalos augstvērtīgos zivju konservus:
BALTIJAS jūras
SPROTES — Porto Santo
SKUMBRIA
NĒĢUS
EDCO
kā arī
ŽĀVĒTOS ZUŠUS
Pasūtinot tieši pa pastu, pievienojiet Money Order vai čeku.
Sprotēm — 35c, skumbria — 60c, nēģiem — 85c, žāvētiem zušiem, 8,5 oz. — 65c, žāvētiem zušiem 16 oz.— $1.10 par katru kārbiņu.
A. ROZE,
10 WIDMER ST., TORONTO

A. SILAVS
Kungu un dāmu drēbniecība
Tīra, krāso.
Par pazeminātām cenām.
Garantēts darbs.
415 DUNDAS St., E. Toronto,
Pie Parliament St., tel.EM 4-0089

Izmantojiet izdevību 1 dienas izbraukumiem pa ezeru ar kuģi
S.S. CAYUGA
Ik dienas uz Niagara on The Lake un Queenston. Labi saskaņoti tālākie braucieni uz NIAGARA FALLS un BUFALLO
Kuģošanas laiki
RĪTOS: plkst. 9.00 ik dienas
PĒCPUSDIENĀS: plkst. 2.55 pp. trešdien, piektdien, sestdien un svētdien.
VAKAROS: plkst. 6.15 pp. pirmdienās, otrdienās un ceturtdienās.
Braukšanas maksas:
Pieaugušiem turp un atpakaļ $3.25, vienā virzienā $1.80.
Bērniem turp un atpakaļ $1.50, vienā virzienā 85c
- Ļoti labas atpūtas iespējas krastmalās
- Peldēšanās skaistajā Lions Beach
- Dejošana uz kuģa katru vakaru

Tuvākai informācijai zvanīt EM 3-5155, Toronto
S.S. CAYUGA

Iris
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665
Pēc darba, RI 5213
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.
Organizācijām rabats

Visu jūsu daiļumam sniedz
ELZA PĒRKONE
Amaryllis Cosmetological Institute
61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

HENRIKA IBSENA
drāmatiska poēma
PĒRS GINTS
no norvēģu valodas tulkojis J. AKURATERS
Illustrējuši: A. REKHEMS un H. GRICEVIČS.
Grāmata greznā iesējumā. Cena $4.80
DABŪJAMA
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario
Izsūtām pa pastu
(Grāmatnīca atvērta ik dienas līdz plkst. 6 vak., arī sestdienās)

BALTIC GARAGE
445 King St. E. Tel. EM 8-8153, Toronto
Motoru, karoserijas labošana un krāsošana, lēts un garantēts darbs
AUTO TRANSPORTS
A. PURJE P. KURRE

C. GORDON TODD LIMITED
REALTOR
O. IEVIŅŠ
V. TUKLERS
Tel. JA 8-6336
Palīdz aizdevumu sagādē
418 Main St., East, Hamilton
MEMBER HAMILTON REAL ESTATE BOARD

RAKSTĀMMAŠĪNAS ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā ALEKSANDRS KĀNBERGS 596 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

LA pārstāvis SUDBURY, V. KĀRKLIŅŠ,
136 Lourdes St. Sudbury, Ont.
Pieņem: abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus, sludinājumus

KLAVIEŖU BŪVĒTĀJS
A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.
90 London St., Toronto
Tel. LE 3-8609
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

MONTREĀLĀ
Latvijas Amerikā pārstāvji
iekasē abonēšanas maksu, pieņem jaunus abonentus un sludinājumus:
O. Zilkalna grāmatnīcā,
6745 Cote St. Luce Rd., Apt. 3.
Indriķis Skrastiņš,
7690-15 Ave. Ville St. Michell, P.Q. Montreal.

Mūsu pārstāvji Zviedrijā
pieņem laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus:
DV Stokholmas nodaļa,
Box 220, Stockholm 1
A. Kroders,
Karlsvīksgatan 1, 1,
Stockholm K.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.
Amatieru filmas attīsta un kopē.
Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

BRUCE D. PALMER
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-3141, Toronto

LA pārstāvis
Edmontonā R. ČAKS,
11029-88 Ave, Edmonton, Alta.
Pieņem abonēšanas un sludinājumu maksas mūsu abonentiem, kā arī pieņem jaunus abonentus, sludinājumus un informāciju

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

RONCESVALLES — DUNDAS: ļoti tīra 6 istabu dubultķieģeļu māja klusā ielā, bet tuvu visām ērtībām. Dārzs un ķieģeļu garāža. Divas virtuves (viena moderna). Iemaksa $1.900.

200 AKRU FARMA, iemaksa $1.500. Ideāla vasaras nometnei. 6 istabu ķieģeļu dzīvojamā māja un saimniecības ēkas. Apm. 20 akru kļavu mežs 1 jūdzi no galvenā ceļa. Īpašumam tek cauri upe.

Filiāle: Shelburne, 10. un 24. auto ceļu stūrī. Tel. Shelburne 397. Pārstāvji: Nikolajs Feodorovs, Žanis Bukovskis un Angus Bell.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ

343 - RONCESVALLES AVE. - 231

Tel. LE 4-8974 — Tel. LE 4-4645

Little Riga
- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

VENUS
- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Adas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

VEIKLU SIEVIETI — arī ar bērnu vai ģimeni — meklē ēdienveikalā par viesu apkalpotāju Muskokas rajonā.

Tuvākai informācijai lūdz zvanīt pēc pl. 6 vak. GL 1481, Toronto

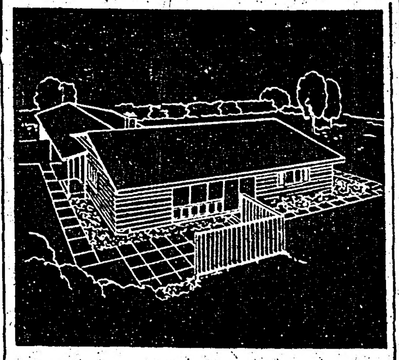

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE ● MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. — Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji: P. AVOTIŅŠ, V. SKUJA, J. VEISS, E. MIKELSONS

FARMAS: HUGO OZOLIŅŠ, Tel. 2R2 GRAND VALLEY

Pēc grūtām ciešanām aizgājis mūžībā

EDUARDS GRĀVITIS,

dzimis 1887. g., miris 1956. g.

Apbedīts latviešu kapos Toronto, Kanadā.

Pēc viņa sēro meita un znots Kanadā un brāļi Latvijā

CHA — CHA CHA

MAMBO SAMBA — RUMBA SWING

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACH

175 COLLEGE St (pie McCaul), tel. WA 1-4318
TORONTO

Jūs iemācāties ātri un lēti

FOXTROT'u — LĒNO VALSI — TANGO

PRIVĀTSTUNDAS

Pieteikšanās un izziņa katrā laikā

Auksta gaisa vēdināšana — Parkošanas iespējas

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces

Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Vajadzīga saimnieces palīdze pie virtuves darbiem.

MODERN DELICATESSEN veikalā. Zvanīt GE 3331. Toronto

MEKLĒ

Feliksu Osvaldu KURELI no Lugāžu pag. Luņķiem, dzim. 1919. g. 30. janvārī.

Ziņas no māsas. Lūdz rakstīt ARTURAM BĒRZIŅAM, 744 Seventh Ave, Hamilton, Ont., Canada (951)

MEKLĒ

JŪLIJU KRISTAPA d. TIMMERMANI, dzim. 1923. g. Irlavā.

Ja kāds ko zinātu par viņa likteni, lūgts rakstīt V. PĒTERSONEI, 247 Withrow Ave, Toronto, Ontario, Canada (954)

IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS

3 istabas ar virtuvi Broadview — Danforth rajonā, apskatīt katrā laikā.

Tel. HA 1349. Toronto

IZĪRĒJAMS dzīvoklis — 3 istabas, virtuve un garāža — labā un klusā rajonā. Vēlama bezbērnu ģimene vai vieninieki. Zvanīt LE 4-9133, Toronto. (947)

IZĪRĒJAMS 3 istabu dzīvoklis un garāža Broadview — Riverdale rajonā. Zvanīt pēc pl. 6 vak. Tel. — RI 1454, Toronto. (950)

IZĪRĒJAMS dzīvoklis 2 istabas un virtuve — Bloor — High Park rajonā. Tel. RO 2-7188, Toronto. (955)

IZĪRĒJAMAS divas istabas, virtuve un saules istaba. Lūdz zvanīt pēc plkst. 6 vak. HA 4844, Toronto. (953)

IZĪRĒJAMAS divas lielas nemēbelētas istabas un virtuve Danforth Jones rajonā. Tel. RI 3612, Toronto. (945)

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba ar atsevišķu virtuvi, uz vēlēšanos garāža, 18 Cambridge Ave, tel. RI 3887, Toronto. (952)

IZĪRĒJAMA nemēbelēta istaba un virtuve Bloor — Dufferin rajonā. Tel. LE 1-5343, Toronto. (949)

LAIKRAKSTA LA

atsevišķus numurus Toronto iespējams saņemt:

PILSĒTAS CENTRĀ

LA birojā, 123 Huron Street
Central Meat, 928 College St.
All Nations Book and Film Service, 340 College St.
Lotus Florists, 802 Bathurst St. Pieņem arī jaunus abonementus
Rūta Restaurant, 994 Dundas St., West
Pocos Meat Products, 376 College St.
Atlantic Restaurant, 1330 Dundas St., West
Balint Newspaper and Book Store, 372 Spadina Ave
Modern Delicatessen, 746 Dovercourt Rd.

RIETUMU DAĻA

Atlas Food Store, 1535 Queen St., West
Little Riga, 343 Roncesvalles Ave. Pieņem arī jaunus abonementus
Spring Marketeria, 113 Roncesvalles Ave
E. J. Groceteria, 384 Roncesvalles Ave
Venus Florists, 231 Roncesvalles Ave. Pieņem arī jaunus abonementus
High Park Food Market, 1663 Bloor St., West

AUSTRUMU DAĻA

Ansmits Groceries, 274 Parliament St.
Broadview Bakery and Delicatessen, 731 Broadview Ave
Calla Florists, 727 Danforth Ave

Toronto augšminētajos veikalos atsevišķi laikraksta eksemplāri jau dabūjami - trešdienas numurs otrdienas vakarā un sestdienas numurs piektdienas vakarā, tā izbraucēji nedēļas nogalēs var jau paņemt līdz jaunāko laikrakstu.

SAULAINĒ pie pārvaldnieka Rudzīša kunga

Nupat saņemta plašākā pavāru grāmata latviešu valodā

M. KRONES-BALDŪMAS
IKDIENAS UN SVĒTKU GALDS

Liela formāta, 700 lapp., 1600 recepšu vienkāršām ikdienas maltītēm un svētku galdam. Daudz illustrāciju, no kurām dažas ir krāsainas. Cena $6.85.

Izsūtām uz pēcmaksu (C.O.D.). Zvanīt EM 8-0792 līdz pl. 6 vak.

DABŪJAMA
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus

Mēs piegādājam mājās

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St. Brooklyn.

Svētdien, 5. augustā, plkst. 11.15 Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš.

Plkst. 2 dienā Port Vašingtonā, māc. F. Treus. Dievkalpojums arī bērnu nometnē.

Tikai reizi mēnesī dievkalpojumi būs sek. vietās:

Bronksā, sv. Toma baznīcā otrās svētdienas rītā — 12. augustā, pl. 9.00.

Port Vašingtonā katra mēneša pirmajā svētdienā, 5. augustā, pl. 2 dienā.

Hempstedē dievkalpojums 25. augustā, plkst. 6 vakarā.

ČIKAGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latv. ev.-lut. Ciānas dr. 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 5. augustā, plkst. 11.00, dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Māc. Pāvils Ķirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 823 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvokū latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Dievkalpojumi notiek Fort William, 560 May St.

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London. Ont.

Niagarā 4. aug., plkst. 6 vak. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. N. svētvakara dievkalpojums.

St. Katarīnā 11. augustā, plkst. 7 vak. Kristus baznīcā svētvakara dievkalpojums.

Londonā 12. aug., plkst. 9 no rīta Trīsvienības bazn. dievkalp.

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

5. augustā dievkalpojums Sidrabenē.

12. augustā dievkalpojums sv. Andreja baznīcā plkst. 11 rītā.

19. augustā dievkalpojums Sidrabenē.

26. augustā dievkalpojums sv. Anreja baznīcā, plkst. 11 rītā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

12. augustā, plkst. 9.15 no rīta dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

26. augustā, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Bramptonā Latviešu ev.-lut. dr. dievkalpojums, 19. augustā, plkst. 1.30 pp. Grace United baznīcā.

Māc. T. Aviks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So)

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze

Hamiltonā, 17 Foster St, tel. — JA 2-7686.

Dievkalpojums svētdien, 12. augustā, 9.45 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Kičenerā, Mateja ev.-lut. baznīcā dievkalpojums 12. augustā, plkst. 2.00 pp.

Māc. H. Kušķis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

5. augustā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

12. augustā bērnu svētki.

19. augustā, pl. 7 vakarā Kapu svētku piemiņas dievkalpojums.

2. septembrī, plkst. 3 pp. skolas darba sākuma dievkalpojums.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 5. augustā, plkst. 13 sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) dievkalpojums.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512

Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walker Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

DV FONDA GRĀMATNĪCA,

72. Queensborough Terrace, London, S.W.2., England,

pieņem mūsu laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE
TORONTO

pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus:

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus: laulību lelūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

Darbus apzinīgi un gaumīgi veic kvalificēti amatnieki ar praksi

Pasūtinājumus pieņem:

spiestuvē, 154 St. Patrick St., EM 8-3239 un kantorī, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada

ALBERT'S DELICATESSEN

Latviešu pārtikas preču veikals

375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. RI 4473

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.

Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām

ALBERTS JAKUBAITIS

MODEL — DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

LA PĀRSTĀVIS ŅUJORKĀ (ASV)

- Pieņem jaunus LA abonementus
- Iekasē abonēšanas maksas
- Pieņem sludinājumus.

Adrese: Mr. A. LĀCIS,
101 Brightwater Court Brooklyn 35, N.Y. U.S.A.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz ...... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $............

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Sestdien, 1956. gada 4. augustā

S, KA JŪMS IR

GERRARD rajonā: 3,5 gadus ...u dubultķieģeļu māja. Moder... ...aucamais ceļš, kopējā cena — ...700.

...mums nesaistošai informācijai

...ris, LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

... ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665
Pēc darba, RI 5213

... ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
..., podu puķes, palmas, zaļumu stādi.
Organizācijām rabats

...ļumam sniedz
...ĒRKONE
...tological Institute
...Toronto, WA 1-9011.

...A IBSENA
...ka poēma
...GINTS
...lkojis J. AKURATERS
...MS un H. GRICEVIČS.
...sējumā. Cena $4.80
...JAMA
...MATNĪCĀ
...Toronto, Ontario
... pa pastu
... līdz plkst. 6 vak., arī sestdienās)

GARAGE
Tel. EM 8-8153, Toronto
...un krāsošana, lēts un garantēts ...darbs
...RANSPORTS
P. KURRE

O. IEVIŅŠ
V. TUKLERS
Tel. JA 8-6336
...devumu sagādē
..., East, Hamilton
...N REAL ESTATE BOARD

Mūsu pārstāvji Zviedrijā pieņem laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus:
DV Stokholmas nodaļa, Box 220, Stockholm 1
A. Kroders, Karlsvīksgatan 1, 1, Stockholm K.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, aplieciībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.
Amatieru filmas attīsta un kopē.
Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

BRUCE D. PALMER
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-3141, Toronto

LA pārstāvis Edmontonā R. ČAKS, 11029-88 Ave, Edmonton, Alta.
Pieņem abonēšanas un sludinājumu maksas mūsu abonentiem, kā arī pieņem jaunus abonentus, sludinājumus un informāciju

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

YONGE — LAWRENCE: 8 istabu savrupmāja. Eļļas apkure, 2 vannas istabas, moderna virtuve, garāžu iespējas, dārzs. Prasīts $11.500, iemaksa $2.500.

DAWES RD. — ST. CLAIR: atsevišķa dubultķieģeļu divu dzīvokļu māja, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, cietkoka grīdas, privāts iebraucamais ceļš, liels gruntsgabals. Prasīts $12.500.

EGLINTON — BAYVIEW: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas — ūdens apkure, moderni izbūvēta virtuve, garāžu iespējas, dārzs. Iemaksa $2.000, māja bez parādiem.

WOODBINE — DANFORTH: 6 istabu māja ar eļļas apkuri, moderni izbūvēta virtuve, iebraucamais ceļš un garāža. Prasīts $11.900, $1.500 iemaksa.

MT. PLEASANT — BELSIZE DR.: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Ūdens apkure, moderna virtuve, iebraucamais ceļš. Ļoti ūra, labi uzturēta māja. Prasīts $14.900. Šī māja nevar nepatikt.

GERRARD — GREENWOOD: ļoti laba 8 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas-ūdens apkure, 2 moderni izbūvētas virtuves, dubultgarāža. Iemaksa $3.000. Tuvu satiksmei un veikaliem.

PAPE — RIVERDALE: atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure, moderna virtuve, garāža. Prasīts $14.900. Māja bez parādiem.

KALENDĀRS, RUDZU MAIZE UN...

(Pārnesums no 4. lpp.)

nu iznāca, ka Zobenam nekādus padomus nevajadzēja, viņam tikai vajadzēja viena tāda palīga, kas prot viņa idejas „izlikt kā uz delnas", kā viņš pats beidzot atzinās. Un es biju apsolījies šo izlikšanu izdarīt.

— Konkrēti runājot, jums jāsazīmējo tādi panti un jāsaraksta tādi stāsti — viņš mani pamācīja — kas latviešus pamudina ēst Zobena maizi. Viņš arī vēlējās, lai kalendārijā viena diena tiktu nosaukta par Zobena maizes dienu un viens mēnesis gadā — par Zobena maizes mēnesi. Tā viņš uz maniem pleciem uzvēla visa kalendāra sastādīšanu ar maizi kā vadmotīvu un nacionālu faktoru, un ar viņa firmu kā sabiedrisku institūtu.

Lai tiktu labā vietā — vajadzīga rekomendācija, lai sacerētu literāru darbu — vajadzīga inspirācija. Lai maizes kukulis varētu radīt pārdzīvojumu, tad jābūt badā. Un es sāku badoties, neko neēdu, tikai dzēru ūdeni un gaidīju to brīdi, kad uznāks romantisks apetīts uz Zobena maizes kukuli, ko biju novietojis uz galda starp rozēm, lai redzē varētu tvert arī aistētisko momentu, un tur klāt bija arī duncis, spilgns un ass, aknu desa un 6 pudeles alus. Glezna: Klusā daba. Un es gaidīju brīdi, kad varēšu par to dzejot. Tā pagāja trīs dienas, ceturtās dienas rītā man gribējās ēst kā vilkam. Un nemaz neienāca prātā, ka jādzejo. Tikai kad viss bija apēsts un izdzerts, tad atcerējos. Noliktais termiņš, kad kalendāram jānonāk spiestuvē, tuvojās, bet man vēl nebija neviena manuskripta. Varbūt man vajadzēja iemīlēties? Varbūt man vajadzēja lasīt klasikus, iet uz operu, pastaigāties pa gleznu galerijām? Tas viss prasītu laiku, bet tā man vairs nebija. Dienu pirms termiņa man tomēr ausa gaisma, es devos uz Zobena ceptuvi ar nodomu meistaru intervēt un fotografēt.

— Vai kalendārs gatavs? — viņš jautāja.

— Jā, gatavs, rītu nodošu spiestuvei... Bet mani ļoti interesē jūsu uzņēmums...

Un es sāku viņu intervēt. Arī nofotografēju gan pie abras, mīklu mīcot, gan pie izceptiem maizes kukuļiem. Es viņam liku ielīst arī krāsnī — tā, ka tikai galva ārā. Kad kalendārs bija iespiests un Zobens to atšķīra, tad viņa brīnumiem un priekiem nebija gala. Viņš man izrakstīja čeku par 1000 dolariem.

Doktorands.

ATVAĻINĀJUMĀ BIEŽI PIETRŪKST LASĀMVIELAS.

DV GRĀMATNICA,

123 HURON ST., TORONTO, ONT.

JUMS PIEDĀVĀ SEK.

GRĀMATAS UN PERIODISKOS IZDEVUMUS:

IVANDE KAIJA
IEDZIMTAIS GRĒKS
Romāns, cena $3.25

TOMASA HARDIJA
SKAIDRA SIEVIETE
Cena $3.80

AIDAS NIEDRAS
PIEKTAIS BAUSLIS
Romāns $2.80

ZENTAS MAURIŅAS
LATVIEŠU ESEJAS
Cena $3.60

J. JANSEVSKA
MEŽVIDUS ĻAUDIS
Romāns, 2 daļās, cena $6.50

Z. LAZDA
SAULES KOKS
Dzejoļi, cena $3.30

REMARKA
TRIUMFA ARKA
Cena $4.20

ANNEMARIJAS SELINKO
DESIRĒ
Romāns, cena $5.20

ADOLFA ERSA
KRUSTS CEĻMALĀ
Romāns 2 daļās, cena $4.00

A. VIRLAIDA
KAPI BEZ KRUSTIEM
Romāns 2 daļās, cena $4.00

A. JOHANSONA
LEOPARDA ĀDA
Esejas, cena $2.80

AUNI NUOLIVARA
GANE, KALPONE UN SAIMNIECE
Godalgots somu romānu sacensībā ar pirmo godalgu
Romāns, cena $3.80

FRANSUA BUNGSTONA
SARKANĀ ODZE
Stāsts par pagānu laikiem, cena $4

AIDAS NIEDRAS
PILSĒTA PIE DAUGAVAS
Romāns, cena $3.60

K. ZARIŅA
DZĪVĪBA UN TRĪS NĀVES
Romāns, cena $2.60

ROB. RAIDA
KAD KRIEVI NĀK
Romāns, cena $5.00

J. TORVALDA
TRIECIENS UZ BERLĪNI
Romāns, cena $3.50

RITAS LIEPAS
SVEŠA VASARA
Romāns, cena $3.50

JAZEPA VĪTOLA
200 LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
Cena $11.00

J. KLIDZĒJA
DŽENITORS
Romāns, cena $4.00

A. G. KRONINA
DEBESS VALSTĪBAS ATSLĒGA
Romāns, cena $3.80

ANSLAVA EGLĪŠA
ES NEBIJU VARONIS
Romāns, cena $4.50

A. JOHANSONA sakārtojumā
DZĪVĀ DZEJA
Cena $8.00

V. MOLBERGA
JAUNAJĀ ZEMĒ
Romāns, cena $3.80

K. IEVIŅA
PIE TEIKSMOTĀ EZERA
Romāns, cena $4.00

K. RAUDIVES
NEREDZAMĀ GAISMA
Romāns, cena $3.90

ZELMAS LAGERLEVAS
KRISTUS LEĢENDAS
Cena $6.00

J. JANSEVSKA
DZIMTENE
Cena $5.60

J. VESEĻA
SAULES KAPSĒTA
Romāns, cena $2.50

Z. MAURIŅA
TĀLĀ GAITA
Cena $4.00

DZ. FREIMAŅA
VIĻŅI
Romāns, cena $3.30

V. KARKLIŅA
TEIKA PAR SEPTIŅIEM KUĢIEM
Romāns, cena $4.00

Plkv. V. JANUMA
MANA PULKA KAUJU GAITAS
Cena $4.00

Maj. J. ĶILISA
ES KARĀ AIZIEDAMS
Cena $4.00

Visas minētās grāmatas glītā iesējumā

Krājumā: Daudz citu grāmatu, skaņu plašu, rotas lietas, tautiskās prievītes, grāmatu zīmes, puķu vāzes, šķīvji u. c.

Izsūtām uz pēcmaksu, kā arī pārdodam grāmatas uz nomaksu.

Lūdzam pasūtinājumus izdarīt laikus

Aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTĀ LATVIJĀ

Augstākās padomes 3. sesija 6. un 7. jūlijā Rīgā.

Darba kārtībā 4 punkti:

1. Par tautas izglītības stāvokli republikā un par pasākumiem tā uzlabošanai referēja izgl. ministrs Samsons: „Skolu programmas jāatsloga, īpaši vēsturē un literatūrā, līdz ar to ievērojot politechniskās apmācības uzdevumus. Ievērojami jāpalielina stundu skaits praktiskiem darbiem un ražošanas pamatu apgūšanai. Daudzi bērni, sasnieguši 15 g. v., skolu atstāj. Katru rudeni no 1.-7. klasēm, kurās mācās apm. 230.000 bērnu, mēs esam zaudējuši apm. 12.000. Lielākā daļa no viņiem pametuši mācības bez sevišķiem iemesliem. Tuvākos 2-3 gados jāsastāda un jāizdod stabilas latviešu un krievu valodas, kā arī literatūras mācības grāmatas, kas būtu derīgas daudzus gadus. Jārada tādi apstākļi, lai visi bērni beigtu septiņas klases. Tas viss lēni palīdzēs likvidēt trešo maiņu skolās". Samsons izvirza jautājumu par to ēku pieprasīšanu atpakaļ, kas pēckara gados atņemtas Izglītības ministrijai.

Dažas ruda tas, ka zināmas jaunatnes daļas vidū sāk parādīties sociālisma sabiedrībai svešais dīkdieņa tips, kas pēc vidusskolas beigšanas nekur nemācās, bet dzīvo uz vecāku rēķina (t. i., uz pad. birokratu rēķina).

2. Kultūras un tautas izglītības komisijā ievēlēja par pr-ju Jirgenu un 10 locekļus.

3. Apstiprināja AP prezidija dekrētus un grozījumus LPSR konstitūcijas 14. un 48. pantos (14. pantā uzskaitīti rajoni; likvidēti Apes, Dundagas un Varakļānu rajoni; 48. pantā uzskaitītas ministrijas).

4. Uz 5 gadiem ievēlēja par Augstākās tiesas pr-ju Azānu, par vietniekiem Grīnbergu un Kauki (visi līdz šim bija šīs „tiesas" locekļi). Ievēlēja 282 augstākās tiesas piesēdētājus un speciālo tiesu piesēdētājus.

Pārtikas racionēšanas pastiprināšana

Lopkopības trūkumu Padomijā mēģināja 1953. g. atvieglot, atlaižot nodokli un valsts piegādes no pilsētnieku lopiem. Iedzīvotāji atrada, ka pie augstajām lopkopības produktu cenām izdevīgi pirkt maizi, putraimus un tos izbarot lopiem.

PSRS ministru padomes lēmuma projekts (Izv. 29. 6. 56.).

„Aizliegt izbarot lopiem un putniem maizi, putraimus, kartupeļus u. c., ko iepērk valsts un kooperātīvu veikalos. Sods: 1. reizi 500 rb., tālāk 1000 rb. — Konstatēts, ka tirdzniecības organi pārkāpj noteikto normu — cik maizes u. c. produktus var pārdot vienam cilvēkam. Arodbiedrībām arī uzdots sekot, lai nepārdod par daudz katram.

Nodoklis pilsētnieku lopiem: par govi 500 rub., cūku 150 rub., aitu vai kazu 40 rb., darba zirgu 1.500 rb., par citiem darba lopiem 750 rub. gadā; noteikta obligātās piegādes gadā (no 1. jūlija līdz 30. jūnijam): no govs 400 l. piena, no cūkas 20 kg. gaļas, no kazas vai aitas 5 kg. No katra lopa virs 1 govs, 1 cūkas, 2 aitām vai kazām nodoklis un piegādes ņemamas dubultīgi. Ja ģimenē ir cilvēki, kas izvairās no darba valsts vai kooperācijas iestādēs, nodoklis un piegādes palielināmas par 50 proc. Var aizliegt turēt lopus pilsētās sanitāro iemeslu dēļ."

Pēc kartīšu sistēmas atcelšanas un rubļa devalvācijas 1947. g. 15. decembrī katrā pārdotavā izkāra sarakstu, cik drīkst katram pircējam pārdot, piem.: 2 kg. maizes, 1 kg putraimu, 6 m kokvilnas drānas, 0.5 kg. cukura. Vairāk vai mazāk skopi racionēta pārtika Padomijā bijusi vienmēr, bet nu atgriežas ļaunākie ļaundara Staļina laiki.

„Rūpes" par strādājošo jaunatni

„... Mēs, strādnieki Zacharovs, Reinicāns, Lemešonoks, Šeršņevs un Michailovs, 1947. g. beidzām 11. arodskolu un mūs nosūtīja uz rūpnīcu Sarkanā Zvaigzne. 1948. gadā tur sāka celt dzīvojamo ēku, kurā mums apsolīja dzīvojamo platību, bet šis solījums nav izpildīts. Mēs dzīvojam neprecēto kopmītnē, kaut gan mums jau sen ir ģimenes. 27 kv. m. istabā dzīvo 9 cilvēki, tani skaitā ģimene un pieci vīrieši vieninieki. Administrācija aizmirsa jaunos strādniekus, lai gan katrs no mums nostrādājis 9 gadus un daudz darījis uzņēmuma labā."

Nevar bez sašutuma lasīt rūpnīcas Sarkanā Zvaigzne strādnieku vēstuli. Cilvēki, kas atdevuši visus savus spēkus dzimtā uzņēmuma plaukšanai, nav pelnījuši tādu cietsirdību no administrācijas puses. Šinī gadījumā nevar būt nekāda attaisnojuma. 9 gados uzcel veselas pilsētas, bet Sarkanās Zvaigznes direkcija nevarēja uzcelt 5 istabu dzīvojamo māju kadru strādniekiem.

Ķengaraga ielā atrodas tīklu fabrika. Vasaras dienās ejot pa šo ielu, jums būs pilnas acis un mute ar smiltīm un putekļiem, jo Ķengaragā drīzāk atgādina Sacharas tuksnesi nekā pilsētas ielu. Trūkst ūdens. Esošās akas piemēslotas un no tām lietot ūdeni nevar. Maskavas rajona dažiem vadošiem biedriem likās lieks Ķengaraga vienīgais pārtikas veikals, un to slēdza..."

„UNR 56 celtniecības pārvaldes komj. org. sekr. Vasiļjevs: „Smaga pag. ziema. Laiks gatavoties ziemai, sagādāt kurināmo un remontēt telpas, bet to nedara. Kopmītnē ļoti saspiesti: nereti vienā istabā dzīvo ģimene kopā ar vientiniekiem, svešiem vīriešiem..."

Limbažu MTS ceļ no tādiem ķieģeļiem, kas lūst no cilvēka rokas pieskāriena..." — „Daugavpils ķieģeļnīca piegādā ķieģeļus, kuru mūžs — daži mēneši. Vai vērts celt no tādiem materiāliem?" jautā desmitnieks Žukovs..." (Sov. Molodež, 9. 6. 56.).

APKĀRT ZEMES LODEI

● Mehmets Metalla ir bēglis Triestā — no komūnistiskās Albānijas. Viņš dzīvo starptautiskās bēgļu organizācijas nometnē, jo izceļot uz citām zemēm nevar. Kādēļ? Tādēļ, ka Metalla ir muhamedānis un viņam ir divas sievas. Citās zemēs bigamiju neatļauj, bet no sievām Mehmets šķirties negrib un nevar. Problēma pašreiz sarežģījusies vēl vairāk, jo nometnē dzīvo kāda jauna, uguniga albāniete, un Metalla jau sācis apsvērt jautājumu par viņas pievienošanu ģimenes pulciņam. Jo pravietis ticīgajam atļāvis ņemt četras sievas.

● Līgavaiņu pāri Milānā var atelpot. Tiesa izlēmusi, ka uz ielas atļauts skūpstīties, ja iespējams oficiāli pierādīt, ka notikusi likumīga saderināšanās. Par pierādījumu uzskatāma uzsaukšana baznīcā vai izziņošana dzimtsarakstos. — Parla un Luidži kādā romantiskā vakarā uz ielas bija skūpstījušies un tā radījuši „sabiedrisku mieru un kārtības traucējumu." Kaut arī vēlās stundās šo traucējumu sajutis bija vienīgi dežūrējošais policists, lieta nonāca tiesā. Tā kā mīlētāji varēja pierādīt, ka dienu iepriekš reģistrējušies laulāšanai, tiesnesis viņus attaisnoja.

● 67 gadus vecais J. F. Viljems (Cedar Rapidos, Alovā), iesniedza tiesā laulības šķiršanas prasību pret savu 16. sievu, kas pēc trīs gadu laulības to piepeši bez kāda iemesla atstājusi.

Tiesā izrādījās, kā Viljems pirmoreiz precējies 1914. gadā un laulībās ar pirmo sievu sadzīvojis līdz 1938. gadam. Nākošajos 18 gados viņš precējies — šķīries 14 reizes. Kad nepārtraukta pārmaiņa viņu sākusi nogurdināt, viņš nolēmis ar 16. sievu dzīvot kopā līdz mūža galam. Bet šoreiz Mrs. Viljems Nr. 16. bijusi pretējos ieskatos.

SPORTS

FUTBOLS TORONTO

Pagājušajā nedēļā latviešu futbolisti absolvēja divas Can-Con līgas spēles. Pirmdien DV nācās atzīt spēcīgās slovaku vienības pārākumu. Ar 2:0 rezultātu tā uzvarēja kā techniski un taktiski labākā vienība laukumā.

Svētdienas sacīkstē aina krasi mainījās. DV futbolisti pret spēcīgo Mt. Carmel vienpadsmitu spēlēja stabilu spēli kā uzbrukumā, tā aizsardzībā. Jau 2. minūtē ātrais Bušs guva pirmos vārtus. Pirmā puslaika lielāko daļu latvieši atradās noteiktā pārsvarā, taču neveicās vārtu gūšanā. 2. puslaikā itali ieši panca mazliet izlīdzinātāku spēli. Pirmie atkal pie vārtu guvuma tika DV ar Buša raidījumu. Mazā nesaprašanās aizsargiem ar vārtsargu Skombu deva itališiem iespēju rezultāta starpību samazināt uz 1:2. Tā arī beidzās spēle.

Kā labākos šai spēlē jāatzīmē Bušu, Litaunieku, Richteru un Skombu. Kudrašovs neprata izmantot pāris labu izdevību vārtu gūšanā. Šoreiz spēlē neredzēja nevajadzīgos asumus un strīdus ar tiesnesi. DV joprojām atrodas 3. vietā. Nākošajā spēlē Millen stadionā pirmdien, 6. augustā, plkst. 7.00 v. DV spēlēs pret Eintracht.

⁂

Dažas stundas pēc spēles pret Mt. Carmel, Toronto futbolisti varēja apsveikt Ivaru Kajaku un kundzi ar ģimenes pieaugumu — pirmo atvasi meitiņu. Vislabākie vēlējumi!

A. M.

EDM. MEDŅA PANĀKUMI 12. KĀRTĀ

Pēdējās ziņas no Oklahomas: 12. (pēdējā) kārtā Edmaram Mednim iznāca spēlēt ar melniem kauliņiem pret turnīra spēcīgāko pretspēlētāju ASV šacha čempionu Art. Bisgvaieru. Bisgvaiers gan protestēja pret šādu sapārojumu, bet bez panākumiem, un tā jau pēc 10. gājiena viņš piedāvāja E. M. neizšķirtu, necerot uzvarēt, jo vairāk tāpēc, ka jau agrākajos turnīros tie abi vismaz 4 reizes bija nospēlējuši remis. Arī E. M. sapārojums ar ASV čempionu bija ļoti neizdevīgs, jo, spēlēt pret viņu ar melniem kauliņiem, nebija lielas izredzes uzvarēt. Tā arī Edmaram Mednim iznāca apmierināties ar puspunktu, un ar 8.5:3.5 punktiem dalīt 4. vietu. Bisgvaiers bija ieguvis tieši punktu vairāk. E. M. šo turnīru nobeidzis ar 5 uzvarām un 7 neizšķirtām, bez neviena zaudējuma, neredzi cīnoties pret turnīra spēcīgākajiem spēlētājiem. Ja tā sapārojumi nebūtu bijuši tik smagi, iespējams, ka viņš būtu varējis izcīnīt arī 1. vietu. Par spīti visam, mūsu 19. gadīgais meistars tik stiprā sacensībā ir varējis izcīnīt ļoti augstu vietu.

Otro vietu ieņēma Dž. Šervins un trešo Šteinmeijers, kam pēdējā kārtā bija iedalīts vieglāk pieveicams pretspēlētājs. Mednis trešdien atgriezās Ņujorkā no tālā ceļa mazliet noguris, bet visumā apmierināts ar sasniegtiem rezultātiem. Tā ir augstākā vieta, ko līdz šim ASV atklātajos šacha turnīros izcīnījis kāds no mūsu tautiešiem.

TUVOJAS BALTIEŠU MEISTARSACIKSTES VIEGLATLĒTIKĀ

Ziemeļamerikas kontinenta baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā tepat durvju priekšā, un tiek veikti visi vajadzīgie priekšdarbi, lai šogad pirmoreiz rīkotas, šīs sacensības, vismaz organizācijas ziņā, izdotos nevainojami. Savu piedalīšanos bez Kanadā esošiem visu trīs tautību sportistiem apsolījuši arī ASV dzīvojošie, un jau tagad var teikt, ka sacensībās redzēsim arī filadelfiešus — Mežaraupu un Rītiņu un varbūt arī mineapolieti I. Kaulu, kas guva lieliskus panākumus latviešu meistarsacīkstēs Čikāgā.

Sacensības notiks Bīča laukumā 11. un 12. augustā, Toronto. Sacīkšu 1. dienā sākums plkst. 14, otrā dienā plkst. 10.00.

1. dienā vīriešiem — 100 m, 400 m, 1500 m skrējieni; lode, šķēps; tāllēkšana, augstlēkšana.

Sievietēm — 60 m, tāllēkšana, lode, šķēps.

2. dienā — vīriešiem — 200 m, 800 m, 3000 m skr., disks, veseris, kārtslēkšana, trīssoļlēkšana, 4 reiz 100 m stafete.

Sievietēm — 100 m, disks, 80 m barj., augstlēkšana, 4 reiz 60 m stafete.

— Dalībnieki sacensībām lūgti pieteikties līdz 10. augustam, rakstot J. Ādminim, 599 Parliament St., Toronto, Ont., Canada. Dalībnieki varēs pieteikties arī laukumā pirms sacīkšu sākuma. Uzvarētājiem balvas.

KONTINENTĀLĀS LĪGAS SPĒLE
pirmdien, 6. augustā, plkst. 7 vakarā
Millen stadionā, Toronto
EINTRACHT - DV